

לעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ

עתידיית קופת פנסיה

דוח הדירקטוריון

30 בספטמבר 2017

דוח הדירקטוריון בפרק זה של הדוח התקופתי כולל גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה שקיימת בחברה במועד הדוח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה, נכון למועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "החברה/הקבוצה מעריכה", "החברה/הקבוצה סבורה", "צפויה" וכדו', אך ייתכן, כי הופעת מידע צופה פני עתיד יופיע גם בניסוחים אחרים.

דוח דירקטוריון

לעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ

דוח הדירקטוריון לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017 (להלן: "תקופת הדוח"), מבטא את השינויים העיקריים במצב עסקי לעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: "החברה") בתקופה זו, והוא נערך בהתחשב בכך שבידי הקורא גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2016 אשר אושר לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 22 במרס 2017 (להלן: "הדוח התקופתי").

1. תיאור הקרן והחברה המנהלת:

1.1. לעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: "החברה" או "החברה המנהלת") הינה חברה מנהלת כהגדרת המונח בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, המנהלת בנאמנות את קרן הפנסיה הוותיקה עתידית קופת פנסיה (להלן: "הקרן" או "עתידית"). עד ליום 31 בדצמבר, 2015 החברה המנהלת הייתה בבעלות ושליטה של ידידים הולדינג וניהול (1984) בע"מ בשיעור של 79% (להלן: "ידידים"). ידידים הינה בבעלות ובשליטה מלאה של הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "הראל ביטוח"). החל מיום 1 בינואר, 2016 הועברו כל מניות החברה שבידי ידידים להראל ביטוח שהינה חברה בבעלות מלאה של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן: "הראל השקעות").

1.2. לחברה המנהלת הסכם שירותי תפעול עם ידידים מכוחו היא מקבלת שירותי תפעול מגורמים שונים בקבוצת הראל. ביום 22 באוגוסט, 2011 החליט דירקטוריון החברה, לאחר ששמע את המלצת ועדת הביקורת אשר דנה בנושא, ולאחר שהונחו בפניו חוות דעת כלכלית בלתי תלויה וכן הצעה חלופית שהועברה לחברה על ידי בעלי מניות המיעוט, לעדכן את התמורה לה תהיה זכאית בעבור שירותי הניהול והתפעול ידידים ולהעמידה על סך של 237.5 אלפי ש"ח לחודש (2.85 מיליון ש"ח שנתית) צמוד למדד המחירים לצרכן. ביום 26 בפברואר, 2013, נחתם הסכם בין ידידים להראל פנסיה וגמל בע"מ (לשעבר - הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ) (להלן: "הראל פנסיה וגמל") לפיו הומחו כל זכויותיה והתחייבויותיה של ידידים כלפי החברה החל משנת 2013 להראל פנסיה וגמל. במהלך שנת 2014, הוארך הסכם הניהול לתקופה של שלוש שנים נוספות. ביום 20 בנובמבר, 2017 הוארך הסכם הניהול לתקופה של שלוש שנים נוספות באותם תנאים.

1.3. בעקבות החלטת ממשלת ישראל מיום 29 במרס 1995 הקרן אינה רשאית לצרף עמיתים חדשים. פעילות החברה מתרכזת במתן שרות וטיפול בלקוחות הקיימים.

1.4. תביעות תלויות

בחודש יוני 2004 הוגשה תביעה בבית המשפט המחוזי בתל-אביב ובקשה לאישורה כתביעה נגזרת כנגד החברה האם, יושב הראש לשעבר ומנכ"ל החברה לשעבר וכנגד חברה שהינה בעלת שליטה בחברה האם (להלן - הנתבעים), על ידי בעלי מניות המיעוט בחברה (להלן - התובעים) בסכום של 15,605 אלפי ש"ח. התביעה עניינה פיצוי עתידית בגין שימוש במשאבים שונים של עתידית, כגון: שימוש בתשתית התפעול, במוניטין, שימוש בקניינה של עתידית, בגין נטילת קרן פנסיה ממשיכה ואובדן רווחים. ביום 29 ביולי 2010 החליט בית המשפט לקבל את בקשת התובעים להכיר בתביעה כתביעה נגזרת בשם לעתיד (להלן: "ההחלטה"). בנוסף תובעים התובעים עמלות בסך של 3,177 אלפי ש"ח במסגרת התביעה האישית שלהם נגד המנויים לעיל.

ביום 24 באוגוסט 2015 ניתן פסק דין בתביעה במסגרתו דחה השופט את התביעה הנגזרת במלואה וקיבל את תביעתם האישית של התובעים לתשלום עמלות ותמלוגים מטעם לעתיד. במהלך החודשים ספטמבר-דצמבר 2015 העבירה לעתיד לתובעים את הסכומים המשקפים להערכתה את מלוא הסכום אותו היא חייבת לתובעים בהתאם להוראות פסק הדין, אולם התובעים טוענים כי הסכום שהועבר אינו מהווה את הסך הסופי לו הם זכאים בהתאם לפסק הדין. בהתאם לכך, מונה מומחה מטעם בית המשפט לצורך הכרעה בסוגיות הכספיות שבמחלוקת. עיקר המחלוקת שבין הצדדים הינה לעניין הריביות שיש להוסיף על סכום הקרן. במסגרת פגישה שהתקיימה עם המומחה שמונה נתגלו מחלוקות נוספות בין הצדדים. בהתאם לכך הוגשה בקשה לבית המשפט מטעם התובעים במסגרתה ביקשו כי המומחה יתייחס גם לסוגיית העמלות בגינה קיימת מחלוקת. לאחר שהתקיים דיון בעניין הגיעו הצדדים להסכמה לפיה המומחה יבדוק גם את עניין העמלות ובעניין הריבית התבקש בית המשפט ליתן החלטה במחלוקת שבין הצדדים. ביום 22 באוגוסט 2016 התקבלה החלטת בית המשפט המקבלת את עמדת התובעים, כי הריבית לפיה יבצע המומחה את הבדיקה ויערוך את תחשיב התגמולים היא הריבית בגין איחור בהעברת כספים מהמערכת הבנקאית. בכל הנוגע לתביעה האישית, ביום 3 בינואר 2017 הוגשה לבית המשפט חוות דעת חלקית של המומחה מטעם בית המשפט, בנושא התמלוגים ובנושא שכר הדיקטורים. בעקבות הכרעת המומחה בנושאים האמורים שולם בחודש פברואר 2017 סכום העומד על 322,356 ש"ח לתובעים. המומחה טרם השלים את חוות דעתו בנושא העמלות אשר הצדדים הגיעו להסכמה כי הוא ידון בעניין זה גם כן. ביום 25 במאי 2017 התקיים דיון בבית המשפט המחוזי בעניין מתווה הבדיקה של המומחה בסוגיית העמלות ובסיומו הוסכם בין הצדדים מתווה להשלמת חוות דעתו. להערכת יועציה המשפטיים של החברה, סיכויי קבלת טענות התובעים בעניין זה נמוכים מ-50%.

בהתאם להחלטת בית המשפט העליון, מניין הימים להגשת הערעור על ידי מי מהצדדים יחל להימנות בחלוף 14 ימים מיום הגשת חוות דעתו המלאה של המומחה מטעם בית המשפט, או, במידה ויוגש על ידי מי מהצדדים ערעור על קביעותיו, שאז יחל מניין הימים לאחר הכרעת בית המשפט המחוזי בערעור זה, או עד ליום 31 באוקטובר 2017 - על פי המוקדם מבניהם. ביום 6 בספטמבר 2017 הגישו הצדדים הודעת עדכון לבית המשפט בבקשה לאפשר להם להגיש עדכון בדבר חוות דעת מומחה בסוגיית העמלות עד ליום 6 בנובמבר 2017. בית המשפט נעתר לבקשת הצדדים. בשל ההתארכות ההליכים אצל המומחה, הוגשו בקשות להארכת המועד האמור וזאת, עד ליום 7 בינואר 2018.

בנוסף, ביום 28 באוקטובר 2015 הגישו התובעים הודעת ערעור על פסק הדין בתביעה הנגזרת. במסגרתה מבקשים התובעים לבטל את פסק הדין ולקבל את התביעה הנגזרת ולחילופין להשיב את התיק לבית המשפט המחוזי על מנת שידון בשאלת גובה הנזק. הטיפול בתביעה הנגזרת, עוכב גם הוא על ידי בית המשפט העליון עד למועד שנקבע כאמור לעיל. להערכת יועציה המשפטיים של לעתיד סיכויי קבלת הערעור נמוכים מסיכויי דחייתו.

1.5. הרכב ההכנסות מהשקעות בקרן המנוהלת על ידי החברה בתקופת הדוח:

להרכב ההכנסות בתקופת הדוח ראה פרק 4 להלן.

1.6. כרית הביטחון

ביום 29 בינואר 2017 פורסם חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(תיקון מס' 33), התשע"ז-2017, אשר מטרתו להעניק סיוע ממשלתי לקרנות הפנסיה הוותיקות שאינן בהסדר באמצעות העברת כספים מתקציב המדינה ("כרית הביטחון"), כדי למתן את השפעת הריבית על זכויותיהם של העמיתים בקרנות האמורות בכפוף לעריכת שינויים בתקנון הקרן בדבר זכויות וחובות של העמיתים בהן (להלן "תיקון 33").
למידע נוסף ראה ביאור 1.1 בדוח הכספי של הקרן.

1.7. מדיניות תגמול בחברה

בחודש נובמבר 2017 בוצע עדכון במדיניות התגמול של הגופים המוסדיים בקבוצת הראל ובמסגרתו עודכנה שיטת החישוב של המדדים הליניאריים - שיעור גידול בפרמיות, תשואה על ההון, יחס VNB/VIF ושיעור גידול VIF ("המדדים הליניאריים"), המשמשים לקביעת החלק הכמותי בתגמול המשתנה של נושאי משרה בחברה.
המדדים הליניאריים נמדדים תוך השוואה של תוצאות הראל אל מול ארבע חברות הביטוח והפיננסים הגדולות בישראל ("קבוצת ההשוואה"). בהתאם לשיטת החישוב המעודכנת של המדדים הליניאריים, נמדד הפער בין תוצאת החברה לבין התוצאה החציונית של קבוצת ההשוואה בהתאם למפורט להלן:

- א. יחושב חציון לתוצאות קבוצת ההשוואה בקריטריון הנמדד בשנת המדידה.
 - ב. הציון ייקבע לפי הפער בין תוצאת הראל ביחס לתוצאה החציונית קבוצת ההשוואה, בהתאם לסולמות שנקבעו, בטווח שבין 125% - (-25%).
 - ג. עמידה בתוצאה חציונית תזכה בציון של 90%.
 - ד. ההתניות לעניין רצפת ציון ותקרת ציון, הנקבעים ללא קשר למיקום הראל ביחס לקבוצת ההשוואה, נותרו גם בשיטת המדידה המעודכנת.
- למידע נוסף אודות מדיניות התגמול בחברה, ראה סעיף 1ח' לדוח הדירקטוריון של החברה לשנת 2016.

2. תיאור הסביבה העסקית:

2.1. קרנות הפנסיה:

החברה פועלת בתחום ניהול קרנות פנסיה. במסגרת תחום הפעילות פועלת הקרן במסגרת קרנות הפנסיה הוותיקות המאוזנות. בשוק הפנסיה פועלות קרנות פנסיה חדשות (אשר קיבלו רישיון מבטח החל משנת 1995) וקרנות פנסיה ותיקות, אשר חל לגביהן איסור לקלוט עמיתים החל מחודש אפריל 1995 (לגבי מבטחים שהצטרפו לקרנות ותיקות בין החודשים ינואר למרס 1995 - ראה להלן). הקרנות הוותיקות מתחלקות לשני סוגים. הסוג האחד, קרנות ותיקות אשר מונה להן מנהל מיוחד. הסוג השני, קרנות פנסיה פרטיות ותיקות שלא מונה להן מנהל מיוחד. כאמור לעיל, עתידית קופת פנסיה הינה קרן ותיקה שלא מונה לה מנהל מיוחד.

2.2. ענף הפנסיה - קרנות ותיקות:

בשנת 2003, על פי תיקון שנחקק לחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, מונו לקרנות הפנסיה הוותיקות הגירעוניות מנהלים מיוחדים על ידי משרד האוצר, ואלה החליפו את הנהלותיהן של אותן קרנות. במקביל נקבע לקרנות אלה תקנון אחיד, שהחליף את תקנוני הקרנות הקודמים, והקטין משמעותית את זכויותיהם של עמיתי הקרנות – בעיקר של העמיתים הפעילים. המדינה הקציבה סכום כסף המיועד לכיסוי גירעונותיהן של קרנות אלה, מתוך כוונה שהקטנת זכויות העמיתים, בתוספת הסכום שהוקצב, יספיקו לכיסוי התחייבויות הקרנות על פי התקנון החדש. במקרה של גרעון או עודף, יעודכנו שוב זכויות העמיתים. כאמור לעיל, עתידית קופת פנסיה לא נמנית על הקרנות הגירעוניות, והיא פועלת במסגרת הקרנות הוותיקות שלא מונה להם מנהל מיוחד.

2.3. עמיתי דור הביניים:

בקרן קיימים עמיתים שהצטרפו בתקופה שבין ינואר 1995 למרס 1995. ביום 22 בדצמבר 1998 פסק בג"צ בעתירות שהוגשו בעניין העמיתים שהצטרפו לקרנות הפנסיה הוותיקות בתקופה שבין ינואר 1995 למרס 1995. על פי פסיקת בג"צ, יורשו העמיתים שהצטרפו לקרנות הפנסיה הוותיקות בין ה- 1 בינואר 1995 ל- 29 במרס 1995 להישאר עמיתים בקרנות הוותיקות אליהן הצטרפו בתקופה הנ"ל. יחד עם זאת קבע בג"צ כי החלטת הממשלה, לפיה קרנות הפנסיה לא יורשו לרכוש, החל מיום 1 באפריל 1995, אגרות חוב מסוג "מירון", אלא רק אגרות חוב מסוג "ערד" (הריבית על אג"ח "ערד" נמוכה מזו על אג"ח "מירון") - עומדת בתוקפה. בעקבות פסיקת בג"צ נתקבלו הנחיות ממשרד האוצר בעניין הטיפול בעמיתים שהצטרפו בתקופה שבין ה- 1 בינואר 1995 לבין 29 במרס 1995. הקרן ערכה תכנית על פי ההנחיות, שאושרה על ידי משרד האוצר.

3. מצב כספי

מאזן החברה ליום 30 בספטמבר 2017 הסתכם בכ- 14.5 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ- 13.9 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016. ההון ליום 30 בספטמבר 2017 הסתכם בכ- 14.2 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 13.4 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016, גידול של כ- 6.5%.

גילוי בדבר ירידת ערך נכסים פיננסיים

בהתאם לתקינה הבינלאומית, נכסים פיננסיים שסווגו כזמינים למכירה נמדדים לפי שוויים ההוגן. רווחי או הפסדי הון מנכסים אלה נזקפים ישירות לקרן הון (בדרך של זקיפה או גריעה מקרן ההון), וזאת עד למועד מימושם, פרט להפסדים מירידות ערך או לרווחים כתוצאה מהשבת ערך (עד לגובה העלות המקורית) של אגרות חוב אשר נזקפים לדוח רווח והפסד, בהתאם למבחנים כמותיים ואיכותיים אשר נקבעו על ידי החברה, בהתבסס על תקן חשבונאות בינלאומי 39.

בתקופת הדוח גדלה יתרת קרן ההון, כך שיתרתה ליום 30 בספטמבר 2017 הסתכמה לסך של כ- 220 אלפי ש"ח לאחר מס, לעומת יתרה של כ- 92 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016. להלן פירוט יתרת הרווחים וההפסדים המיוחסים לבעלי המניות של החברה בגין נכסים זמינים למכירה, אשר נזקפו ישירות להון העצמי. הנתונים מובאים בפילוח בהתאם למשך הזמן בו השווי ההוגן של הנכס נמוך מעלותו ובהתאם לשיעורי הירידה בשווי ההוגן של הנכס מתחת לעלותו, כפי שהוא עדכני נכון למועד הדוח.

מכשירי חוב									
עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סה"כ	רווחים שטרם מומשו	ברוטו ממס	נטו ממס		
0	-3,074	0	0	-3,074	0	(3,074)	(2,367)	עד 19%	
0	0	0	0	0	0	-	-	20%-39%	
0	0	0	0	0	0	-	-	40% ומעל	
0	0	0	0	0	289,433	289,433	222,863	קרן הון בזכות	
0	-3,074	0	0	-3,074	289,433	286,359	220,496	י.ס. קרן הון	

בבחינת ירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהם מכשירי חוב, נלקחים בחשבון הגורמים הבאים:

- כוונה ויכולת פיננסית להחזיק את האג"ח עד למועד הפרעון;
- אי עמידה למיטב ידיעת החברה בקריטריונים המתוארים ב- IAS 39 סעיף 59 והמפורטים להלן:
- קשיים פיננסיים משמעותיים של המנפיק או של החייב;
- הפרת חוזה, כמו אי עמידה בתנאים (DEFAULT) או פיגור בתשלומי ריבית או קרן;
- המלווה בטעמים כלכליים או משפטיים הקשורים בקשיים פיננסיים של הלווה מעניק ללווה הקלה, אשר לא הייתה נשקלת על ידי המלווה בנסיבות אחרות;
- נעשה צפוי כי המלווה יכנס להליך פשיטת רגל או לארגון מחדש פיננסי אחר;
- אין שוק פעיל לאותו נכס פיננסי כתוצאה מקשיים פיננסיים או;
- ישנה ירידה הניתנת למדידה, באומדן תזרימי המזומנים העתידיים מקבוצת נכסים פיננסיים, מאז ההכרה לראשונה בנכסים אלה, למרות שלא ניתן עדיין לשייך את הירידה לנכסים פיננסיים בודדים בתוך הקבוצה, כולל; (1) שינויים שליליים במצב התשלומים של הלווים בקבוצה, או; (2) תנאים כלכליים לאומיים או מקומיים בעלי מתאם עם כשלים ביחס לנכסים בקבוצה (לדוגמה, עליה בשיעור האבטלה באזור הגיאוגרפי של הלווים, ירידה במחירי הנדל"ן בהתייחס למשכנתאות באזור רלוונטי, ירידה במחירי הנפט בהתייחס לנכסי הלוואה ליצרני נפט, או שינויים שליליים בתנאי הענף שמשפיעים על הלווים בקבוצה).

- בנוסף לאמור לעיל, ירידת ערך של מכשירי חוב בשיעור של 40% ומעלה לתאריך הדוח הכספי, נזקפת לדוח הכנסות והוצאות.

נתונים אקטואריים

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
2016	2016	2017	
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
952,159	949,211	1,021,116	סה"כ נכסים
944,915	942,963	1,011,266	סה"כ נכסים נטו (התחייבויות פנסיוניות)
52,332	52,539	63,528	עודף הכנסות, נטו לתקופה

סך נכסי העמיתים, נטו גדלו בתקופת הדוח בכ- 66.4 מיליון ש"ח והגיעו לכ- 1,011.3 מיליון ש"ח. לפירוט השינוי ראה פרק 4 להלן בדבר ניתוח תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה.

סך ההתחייבויות לעמיתי הקרן והפנסיונרים בתקופת הדוח (כולל ההתחייבויות העתידיות) עלו מסך של כ- 1,594.6 מיליון ש"ח לסך של כ- 1,681.7 מיליון ש"ח. בתקופת הדוח ירד הגירעון האקטוארי של הקרן מסך של כ- 247.1 מיליון ש"ח לסך של כ- 86.3 מיליון ש"ח המהווה גירעון של כ- 5.13%. הקיטון בשיעור הגירעון האקטוארי מתום שנה קודמת עד למועד המאזן נובע מעליה משוקללת בוקטור הריביות ומרישום נכס כרית בטחון בגובה 152.9 מיליון לאחר שהכנסת אישרה את הצעת החוק ביום 16 בינואר 2017.

בהתאם להבהרת הממונה מיום 3 למרס 2015, במסגרתה ניתנה למנהלי קרנות הפנסיה הוותיקות הבהרה כי קרן שתוצאת המאזן האקטוארי השנתי שלה היא גירעון העולה על השיעור שנקבע בתקנון, נדרשת להפעיל את מנגנון האיזון האקטוארי רק במידה ושיעור השינוי הנדרש בהתחייבויות הקרן לשם איזון הקרן, עולה על השיעור הקבוע בתקנון הקרן להפעלת מנגנון איזון אקטוארי.

בהתאם לחישוב האקטוארי ליום המאזן שיעור האיזון האקטוארי לאחר ניצול כרית הביטחון הינו 2.18%.

הערך הנוכחי של דמי הגמולים האמורים להתקבל בעתיד עלה מסך של כ- 179.3 מיליון ש"ח לסך של כ- 181.0 מיליון ש"ח. הסיוע הממשלתי וסבסוד הערד הצפויים עלו מסך של כ- 223.3 מיליון ש"ח לסך של כ- 250.2 מיליון ש"ח.

חישוב ההתחייבויות האקטואריות

חישוב ההתחייבויות נעשה על-פי הוראות הדיווח האקטוארי שמפרסם אגף שוק ההון: במסגרת הוראות אלה נקבעה מערכת הנחות חדשה אשר חלה על המאזנים האקטואריים החל מיום 31 בדצמבר, 1999. מערכת ההנחות משקפת שיפורים בתוחלת החיים, התאמת נתונים דמוגרפיים לנתוני קרנות הפנסיה ושילוב שיעורי עזיבה במינון שמרני בלוחות הגריעה. החישובים נערכים בהתאם לסוגי האוכלוסיות השונות (עמיתים ותיקים שהצטרפו לקרן עד ליום 31 בדצמבר 1994 ועמיתי דור הביניים אשר הצטרפו בין החודשים ינואר ומרץ 1995) בהתחשב באגרות החוב מיועדות שהונפקו בגין האוכלוסיות האמורות.

בתאריך 22 באפריל, 2002, פרסם אגף שוק ההון הוראות לעדכון תקנוני קרנות הפנסיה, כדי ליישם את הנחת הירידה העתידית בשיעור התמותה. ההוראות מתייחסות למנות הפנסיה שיוקנו לעמיתים החל מיום 1 בנובמבר, 2002. בהתאם להוראות הני"ל, נערכו שינויים בתקנון הקרן.

הדוחות האקטואריים החל מיום 31 בדצמבר, 2003, נערכו על-פי בסיס אקטוארי מעודכן בהתאם להוראות הני"ל.

בהתאם לדרישות אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר תוקן בשלהי 2007 תקנון הקרן באופן שישקף במקדמי הפנסיה תוחלת חיים ארוכה יותר. בהתאם, מנות הפנסיה הצפויות יהיו קטנות יותר. תחולת המקדמים החדשים הינה, על פי הנחיית האוצר, לגבי הפקדות החל מחודש ינואר 2008 ואילך.

4. תוצאות הפעילות:

4.1. ניתוח תוצאות הפעילות של החברה המנהלת:

בתקופת הדוח הסתכמו הכנסות החברה המנהלת לסך של כ- 3.7 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ- 3.5 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. ההכנסות בתקופה מורכבות בעיקר מהכנסות מדמי ניהול. הוצאות החברה המנהלת בתקופת הדוח הסתכמו לסך של כ- 2.7 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ- 2.6 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. הוצאות שיווק מתוך סך ההוצאות בתקופת הדוח הסתכמו בסך של כ- 0.5 מיליון ש"ח לעומת סך של כ- 0.4 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. לפירוט נוסף בדבר תוצאות פעילות החברה בתקופת הדוח, ראה דוחות כספיים ביניים של החברה המנהלת.

4.2. ניתוח תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה

בתקופת הדוח צברה הקרן הכנסות מהשקעות בסך של כ- 63.0 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ- 52.2 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. התוצאות מושפעות מפעילות שוק ההון בתקופות האמורות. השקעה בניירות ערך סחירים הניבה בתקופת הדוח רווחים בסך של כ- 23.3 מיליון ש"ח לעומת סך של כ- 18.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר השינוי בתקופה נבע מגידול בתשואה של המניות. בחלק הלא סחיר, הכולל את אגרות החוב המיועדות של הקרן נרשמו בתקופת הדוח הכנסות של כ- 34.2 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ- 31.7 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. בסעיף פקדונות והלוואות נרשמו בתקופת הדוח הכנסות של כ- 6.0 מיליון ש"ח לעומת סך של כ- 2.6 מיליון ש"ח לתקופה מקבילה אשתקד. הכנסות מסיוע ממשלתי ישיר בתקופה הסתכמו לסך של כ- 5.3 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ- 4.9 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. הוצאות הקרן בתקופה הסתכמו בסך של כ- 4.8 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ- 4.6 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. בתקופת הדוח עודף ההכנסות של הקרן הסתכם לסך של כ- 63.5 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ- 52.5 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. דמי גמולים בתקופת הדוח הסתכמו לסך של כ- 15.6 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ- 15.7 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. תשלומי פנסיה הסתכמו לסך של כ- 9.3 מיליון ש"ח לעומת סך של כ- 8.4 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. החזרים לעמיתים (פדיונות) הסתכמו לסך של כ- 3.5 מיליון ש"ח לעומת סך של כ- 4.3 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. סך הנכסים נטו בקרן גדלו בתקופת הדוח בכ- 7.0% מסך של כ- 944.9 מיליון ש"ח לסך של כ- 1,011.3 מיליון ש"ח. לפירוט נוסף בדבר תוצאות פעילות הקרן בתקופת הדוח, ראה דוחות כספיים ביניים של הקרן.

5. תחזית זרמי כספים

בהיותה קרן סגורה לקליטת עמיתים חדשים, התנועה בקרן נובעת מהפקדות עמיתים קיימים, מפדיונות וממעבר למעמד של מקבלי קצבה. ראה לעניין זה את הדוח האקטוארי של הקרן ליום 31 בדצמבר 2016.

6. השפעת גורמים חיצוניים

תוצאות הפעילות של הקבוצה מושפעות באופן מהותי מהתשואות המושגות בשוק ההון ומהמצב הכלכלי, הפוליטי והביטחוני בארץ ובעולם. להלן התייחסות לגורמים המרכזיים בסביבה המקרו-כלכלית, אשר משפיעים על פעילות הקבוצה:

6.1. כללי

הרבעון השלישי של 2017 לווה בצמיחה חיובית במרבית מדינות העולם והסחר העולמי צומח בקצב נאה, וע"פ האומדנים הראשוניים הצמיחה הייתה בקצב דומה לרבעון הקודם. מדדי מנהלי הרכש הגלובליים נותרו קרובים לרמתם הגבוהה ביותר מזה שלוש שנים.

בארה"ב, הצמיחה ברבעון השלישי עמדה על 3% בשיעור שנתי, בדומה לרבעון הקודם וזאת למרות 2 ההוריקנים ההרסניים שפגעו בפלורידה ובטקסס. שוק העבודה מצוי בקרבת תעסוקה מלאה וסנטימנט החברות ומשקי הבית נותר ברמה גבוהה. הבנק המרכזי הותיר את הריבית ללא שינוי אך הודיע שברבעון הבא יחל לצמצם את מאזנו.

בגוש האירו, הצמיחה ברבעון השלישי עמדה על 2.4% בשיעור שנתי ומדדי מנהלי הרכש נותרו ברמתם הגבוהה ביותר מאז 2011. הבנק המרכזי הותיר את מדיניותו ללא שינוי גם ברבעון השלישי כאשר האינפלציה נותרה נמוכה מיעד הבנק.

גם השווקים המתעוררים רשמו המשך שיפור יחסי בביצועיהם, בחלקם בתמיכת העלייה במחירי חומרי הגלם והסחורות, התאוששות במשקים המפותחים שתרמה להתגברות הסחר העולמי והמשך התרחבות הפעילות בסין. ברבעון השלישי הצמיחה בסין התמתנה קלות ל-6.8% במהלך ארבעת הרבעונים האחרונים.

6.2. התפתחויות במשק הישראלי

מרבית האינדיקטורים לרבעון השלישי של 2017 מצביעים על כך שהמשק ממשיך לצמוח בקצב נאה; כך עולה מהנתונים של סקר החברות, ומרמתם הגבוהה של מדד אמון הצרכנים ומדד מנהלי הרכש, על אף התמתנות מסוימת בצריכה הפרטית. נתוני שוק העבודה ממשיכים לתמוך בהערכה שהוא מצוי בתעסוקה מלאה. שיעור האבטלה ירד ל-4.1% במהלך הרבעון השלישי, קרוב לרמתו הנמוכה ההיסטורית, שיעור המשורות הפנויות מוסיף להיות גבוה, נרשמה התמתנות בקצב עליית השכר אך עדיין מדובר בקצב מהיר יחסית.

6.3. שוק המניות

שווקי המניות העולמיים רשמו עליות נאות גם במהלך הרבעון השלישי של 2017. מדד MSCI העולמי (ברוטו במונחים דולריים) עלה ב-5% והשלים עלייה של 16.5% מתחילת השנה. המדד המקביל של השווקים המתעוררים עלה ב-8% והשלים עלייה מרשימה של 28.1% מתחילת השנה.

בישראל, מדד ת"א 125 (שהחליף את מדד ת"א-100 ב-9 בפברואר השנה), עלה ב-0.3% בלבד במהלך הרבעון השלישי וב-0.8% בלבד מתחילת השנה, בעיקר בשל חולשה בענף הפארמה. מדד ת"א-90 (שהחליף את מדד ת"א-75 ב-9 בפברואר השנה) עלה ב-2.7% במהלך הרבעון השלישי, בתמיכת עליות בענפי הבנקים הנדל"ן והביטוח, והשלים עלייה של 15.9% מתחילת השנה.

מחזור המסחר היומי הממוצע במניות והמירים עמד על 1.3 מיליארד ש"ח במהלך הרבעון השלישי, עלייה של כ-20% בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד וכ-3% גבוה מהמחזור הממוצע בכל שנת 2016.

6.4. שוק איגרות החוב

מדד האג"ח הכללי עלה ב-1.5% במהלך הרבעון השלישי של 2017, והשלים עלייה של 3.3% מתחילת השנה. מדד האג"ח הקונצרניות עלה ב-1.5% במהלך הרבעון השלישי, והשלים עלייה של 4.7% מתחילת השנה. מדד האג"ח הממשלתיות עלה ב-1.6% במהלך הרבעון השלישי, והשלים עלייה של 2.5% מתחילת השנה. מחזור המסחר היומי באג"ח עמד על 3.5 מיליארד ש"ח במהלך הרבעון השלישי של 2017, עלייה של 2% בהשוואה למחזור ברבעון המקביל אשתקד, אך נמוך בכ-7% בהשוואה למחזור הממוצע בכל שנת 2016.

6.5. קרנות נאמנות

קרנות הנאמנות רשמו גיוסים נטו של כ-4.0 מיליארד ש"ח ברבעון השלישי של 2017 והשלימו גיוסים נטו של 12.9 מיליארד ₪ מתחילת השנה, זאת לעומת פדיונות של 15.6 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

במהלך הרבעון השלישי בלטו לחיוב קרנות הנאמנות המתמחות באג"ח (3.4 מיליארד ש"ח) והקרנות המתמחות בחו"ל (840 מיליון ש"ח). מנגד, נמשכו הפדיונות נטו (כבר 11 רבעונים רצופים) בקרנות הכספיות (מינוס 300 מיליון ש"ח).

6.6. מוצרי מדדים

על פי איגוד תעודות הסל, סך הנכסים המנוהלים בתחום עמדו בסוף הרבעון השלישי של 2017 על 94.3 מיליארד ש"ח, ירידה של 1.9% בהשוואה לסוף 2016. בלטו לשלילה מתחילת השנה תעודות הסל על מדדי המניות בארץ שרשמו פדיונות של 5.3 מיליארד ש"ח. הפדיונות קוזזו חלקית עם גיוסים של כ-1.1 מיליארד ש"ח בתעודות הסל על מדדי המניות בחו"ל.

6.7. שוק המט"ח

לאחר 4 רבעונים רצופים של ההתחזקות, השקל נחלש במהלך הרבעון השלישי של 2017 ב-2.3% מול סל המטבעות הנומינלי של בנק ישראל (בעיקר בשל פיחות מול האירו והפאונד), אך מתחילת השנה השקל התחזק ב-3.2% מול סל המטבעות. במהלך הרבעון השלישי השקל נחלש ב-0.9% מול הדולר (לרמת של 3.529 שקל-דולר) וב-4.3% מול האירו (לרמה של 4.1569 שקל-לאירו).

6.8. אינפלציה

על פי המדד האחרון הידוע, במהלך הרבעון השלישי האינפלציה ירדה ב-0.5% ובמהלך 12 המדדים האחרונים (עד אוגוסט 2017) האינפלציה הסתכמה במינוס 0.1%. במהלך הרבעון השלישי סעיפי ההלבשה-וההנעלה והירקות-ופירות היו הגורמים העיקריים שתרמו לירידה במדד (מדד ידוע), שקוזזו חלקית עם עלייה במדד הדיור.

6.9. ריבית בנק ישראל

ריבית בנק ישראל נותרה 0.1% גם במהלך הרבעון השלישי של 2017, ולמעשה נותרה כך מאז שהופחתה בפברואר 2015. הנימוקים להשארת הריבית ללא שינוי היו האינפלציה, שנותרה נמוכה מיעד בנק ישראל, חוזקו של השקל והפעילות הריאלית החיובית. בפרט לאור סימני התייצבות בשוק הדיור.

6.10. השכר המבוטח הממוצע בקרן

השכר המבוטח הממוצע בקרן הפנסיה עלה בתקופת הדוח בשיעור ראלי של כ-0.52%.

7. גורמים חיצוניים - רגולציה

7.1. הוראות לניהול קרנות פנסיה ותיקות מאוזנות: בחודש מרס 1995 החליטה ממשלת ישראל על שינויים בהסדרי הפנסיה במשק. בחודש ספטמבר 1995 פורסמו הנחיות האוצר המסדירות הקמת קרנות פנסיה חדשות להפעלת ההסדרים החדשים ונקבע כי הן תחולנה החל מ- 1 בינואר 1995, דהיינו, עתידית שמנוהלת ע"י החברה מנועה מלקבל עמיתים חדשים החל מתאריך זה. בעתידית קיימים עמיתים שהצטרפו בתקופה שבין ינואר 1995 למרס 1995. ביום 22 בדצמבר 1998 פסק בג"צ בעתירות שהוגשו בענין העמיתים שהצטרפו לקרנות הפנסיה הותיקות בתקופה שבין ינואר 1995 למרס 1995. על פי פסיקת בג"צ, יורשו העמיתים שהצטרפו לקרנות הפנסיה הותיקות בין ה- 1 בינואר 1995 ל- 29 במרס 1995 להישאר עמיתים בקרנות הותיקות אליהן הצטרפו בתקופה הנ"ל (ראה לעניין סעיף 2.3 לעיל).

7.2. מעבר עמיתים בקרנות הותיקות היה מותר, על פי תקנות מס הכנסה, מקרן פנסיה ותיקה שאינה מאוזנת אקטוארית אל קרן פנסיה ותיקה מאוזנת אקטוארית (דוגמת עתידית קופת פנסיה בע"מ) עד לחודש יוני 2003. במהלך חודש יוני 2003 פורסמה הוראת שעה בדבר מעבר עמיתים בין קרנות פנסיה ותיקות, שעיקרה הוא: (1) עמית בקרן ותיקה שהפסיק את תשלומיו לקרן לתקופה שאינה עולה על 24 חודשים רשאי להצטרף רק לקרן הפנסיה הותיקה שהיה מבוטח בה ערב הפסקת התשלומים כאמור. (2) על אף האמור בפסקה (1) עמית בקרן ותיקה שהפסיק את תשלומיו לקרן לתקופה שאינה עולה על 24 חודשים והחל לעבוד אצל מעביד המחויב לפי הוראות הסכם קיבוצי שנחתם לפני 1 ביוני 2003 לבטח את כל עובדיו בקרן האחרת, יוכל להצטרף לאותה קרן ותיקה אחרת, ובלבד שהיה רשאי להצטרף לקרן האחרת לפי ההוראות לניהול קרנות פנסיה ותיקות.

7.3. במהלך חודש אוגוסט 2003 פורסמו תנאי ההשקעה החדשים לפיהם, יונפקו לקרנות הפנסיה הוותיקות אג"ח מיועדות נושאות ריבית ריאלית של 4.8% לשנה, וקרן הפנסיה תשקיע בכל עת 30% משווי נכסיה באג"ח אלה. את יתרת נכסיה (מעבר ל- 30% המושקע במיועדות) תשקיע הקרן בנכסים סולידיים בהתאם לחלוקה הבאה: 50% משווי נכסיה רק באג"ח של מדינת ישראל, 13% משווי נכסיה בהלוואות ופיקדונות המדורגים A לפחות או גם באג"ח של מדינת ישראל ואת 7% הנותרים בהשקעות חופשיות, כפי שהיה בעבר.

7.4. במהלך חודש דצמבר 2003 הוחלט שקרנות הפנסיה הוותיקות המאוזנות יקבלו סיוע כספי מאוצר המדינה בגין כל שנת כספים משנת 2004 ואילך בגין השקעות הקרן ובהתאם למנגנון שנקבע ע"י משרד האוצר.

7.5. לעניין תיקון 33, הנוגע לכרית הביטחון, ראה לעיל סעיף 1.6 לעיל.

7.6. מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על תחום הפעילות:

הפעילות בתחום חסכון ארוך טווח, כפופה, בין היתר, להוראות חוק הפיקוח, חוק קופות הגמל והתקנות שהותקנו מכוחם, ולהוראות הממונה, כפי שהן מתפרסמות מעת לעת. הפעילות בתחום זה מושפעת במידה רבה מהחקיקה בתחום המיסוי, שיש לה השלכות על כדאיות ההשקעה של המבוטחים או של עמיתי קרנות הפנסיה וקופות הגמל במוצרים השונים הקיימים בתחום.

להלן תמצית ההסדרים החוקיים והוראות הדין העיקריים בעלי השלכה על הדוחות הכספיים של החברה שפורסמו בתקופת הדוח או אחריה - עד למועד פרסום דוח זה. להוראות אלו עשויה להיות השלכה על פעילות החברה מבחינה עסקית, מיכונית ותפעולית.

7.6.1. הוראות דין

7.6.1.1. ביום 3 בספטמבר 2017 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות

גמל)(ועדת השקעות), התשע"ז-2017 המציעות להחליף ולבטל את ההוראות הקיימות בתקנות 41ה ו-112 לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 ותקנות 32-28 לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(דרכי השקעת ההון והקרנות של מבטח וניהול התחייבויותיו), התשס"א-2001. בין היתר, מוצע לקבוע הוראות לעניין החברים בוועדת השקעות עמיתים, אופן מינויים ומספרם, מינוי יושב ראש לוועדה, אי תלות חבר ועדת השקעות עמיתים, איסור כהונה צולבת, תגמול ותקופת צינון, תקופת כהונה, תדירות ישיבות הוועדה, חובת נוכחות, אופן קבלת ההחלטות והוראות לעניין יועץ חיצוני לוועדה.

7.6.1.2. ביום 20 ביוני 2017 פורסמה טיוטת צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול

רישומים של נותני שירותי אשראי למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ז-2017 במסגרתה מוצע להסדיר את החובות לעניין איסור הלבנת הון ומימון טרור של "נותן שירותי אשראי" שהוא גוף פיננסי, לרבות, הכרת הלקוח, זיהוי פנים אל פנים, רישום פרטי הלקוח ואימותם, וחובות בקרה ודיווח.

ביום 18 במאי 2017 פורסם ברשומות צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול

רישומים של מבטחים, סוכני ביטוח וחברות מנהלות, למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ז-2017. בצו נקבעו הוראות לעניין חובת הכרת הלקוח במקרים של התקשרות בחוזה ביטוח חיים ובפתיחת חשבון קופת גמל; הוראות לעניין רישום פרטי זיהוי של נהנה ושל תאגיד; הוראות לעניין בקרה שוטפת על התהליכים הנדרשים ואחר פעולות מקבל השירות; דיווחים נוספים על פעילות בחשבון או בחוזה ביטוח חיים או בקשר להלוואה; חובת בדיקה אל מול הרשימה המרוכזת של ארגוני טרור מוכרים; חובת גוף מוסדי לקבוע מדיניות, כלים וניהול סיכונים בעניין איסור הלבנת הון ומימון טרור, וכן הוראות לעניין ניהול רישומים ושמירתם. תחילתו של הצו, ביום 18 במאי 2018, והוא יחול גם לעניין חשבונות קיימים וחוזי ביטוח חיים שבתוקף ביום התחילה, למעט הסייגים המפורטים בצו.

ביום 18 ביולי 2017 פורסמה טיוטת צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול

רישומים של מבטחים, סוכני ביטוח וחברות מנהלות, למניעת הלבנת הון ומימון טרור) (תיקון), התשע"ז-2017, במסגרתה מוצע להקדים את מועד תחילת הצו ליום 18 בפברואר 2018.

ביום 3 בספטמבר 2017 פורסם חוזר הוראות לעניין זיהוי חלופי של לקוחות גופים

מוסדיים במצב חירום הקובע, בין היתר, הוראות לעניין קביעת נוהל עבודה פנימי לזיהוי ואימות של מקבל שירות במצב חירום לרבות בקרות הולמות וקביעת אמצעים חלפויים המשמים לזיהוי ולאימות במצב חירום.

ביום 5 בנובמבר 2017 פורסמה טיוטת חוזר שעניינו ניהול סיכונים הלבנת הון ומימון טרור

בגופים מוסדיים, במסגרתה מוצע כי גוף מוסדי יקבע מדיניות לניהול סיכונים הלבנת הון ומימון טרור שתתייחס, בין היתר, לזיהוי סיכונים הלבנת הון ולאמצעים להפחתתם, יקבע נהלים וכלים לזיהוי והערכה של סיכונים הלבנת הון ומימון טרור, נקיטת אמצעים

אפקטיביים להפחתתם וקיום הליכי פיקוח, בקרה ודיווח; יקבע נהלים שיתייחסו לאמצעים להפחתת הסיכון, ובין היתר, יבצע הליך הכרת הלקוח.

7.6.1.3. ביום 25 בינואר 2017 פורסמה הצעת חוק בנק ישראל (תיקון מס' 4) (הוועדה ליציבות

פיננסית), התשע"ז-2017, במסגרתה מוצע להקים ועדה ליציבות פיננסית שבראשה יעמוד נגיד בנק ישראל. הוועדה תפעל במטרה לתמוך ביציבותה של המערכת הפיננסית ופעילותה הסדירה, ולשם כך תקדם תיאום ושיתוף פעולה בין רשויות הפיקוח הפיננסיות – הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר, הפיקוח על נותני שירותים פיננסיים, הפיקוח על מערכות תשלומים וניירות ערך, וכן בינן לבין בנק ישראל ומשרד האוצר ותביא לשיתוף פעולה ביניהן לשם תמיכה ביציבותה של המערכת הפיננסית ובפעילותה הסדירה. הצעת החוק מפרטת את תפקידיה של הוועדה, והרכבה, ומציעה לקבוע מנגנון קבלת החלטות.

7.6.1.4. ביום 16 בינואר 2017 פורסם חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון

מס' 20), התשע"ז-2017, במסגרתו נקבע איסור על חישוב עמלת הפצה בזיקה לשיעור דמי הניהול הנגבים מהעמית, וכן הוראות עונשיות בגין הפרת האיסור כאמור. תחילתו של החוק ביום 1 באפריל 2017.

7.6.1.5. ביום 1 בינואר 2017 פורסם חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי

התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018), התשע"ז-2016, פרק ג': פיצויי פיטורים, במסגרתו נקבע, כי סכומים שהופקדו לקופת גמל לקצבה על חשבון מרכיב הפיצויים העולים על תקרת הפיצויים, או שהופקדו על חשבון מרכיב ההשלמה לפיצויים והעולים על תקרת ההשלמה לפיצויים, יראו אותם כהכנסת עבודה של העובד, במועד שבו שולמו לקופות הגמל. סכומים שאינם עולים על תקרות אלו, יראו אותם כהכנסה של עובד במועד שקיבל אותם. כמו כן, עובד שפרש ואשר עומד לזכותו סכום של עד 360,000 ש"ח או עד תקרת הפיצויים - לפי הגבוה, במרכיב הפיצויים בכל קופות הגמל לקצבה, בשל עבודתו אצל אותו מעביד, יראו בו כאילו הודיע למנהל, בעת פרישתו, על רצונו להמשיך ולהשאיר למטרת תשלום קצבה.

7.6.2. חוזרים

7.6.2.1. ביום 8 בנובמבר 2017 פרסם הממונה חוזר שעניינו אופן הפקדת תשלומים לקופת גמל,

הקובע הוראות לעניין אופן הפקדת התשלומים לקופת גמל, הפרטים שעל מעסיק למסור לחברה המנהלת בעת ההפקדה, מועדים להפקדת התשלומים ואישורים שעל חברה מנהלת להמציא לעמיתים, ולעניין עמיתים שכירים – גם למעסיקיהם, בקופת גמל שבניהולה.

7.6.2.2. ביום 1 באוקטובר 2017 פרסם הממונה חוזר שעניינו תיקון החוזר המאוחד – דרך חישוב

מאזן אקטוארי ומקדמי תקנון של קרן פנסיה וקופת גמל מרכזית לקצבה, המעדכן את הנחות ברירת המחדל שעל בסיסן חברות מנהלות של קרנות פנסיה הפועלות במתכונת של ביטוח הדדי נדרשות לחשב את המאזן האקטוארי של הקרנות שבניהולן ואת המקדמים הכלולים בתקנון שלהן. במסגרת עדכון ההנחות הדמוגרפיות, עודכנו, בין היתר, לוחות שיעורי התמותה של עמיתים, נכים ובני זוגם, מקבלי קצבת זקנה ובני זוגם, בני זוג של עמיתים או מקבלי קצבה שנפטרו, שיעורי יציאה לנכות, הסתברות לילד מתחת לגיל 21 וגיל הילד הצעיר ושיעור הגידול במדד המחירים לצרכן. הוראות החוזר יחולו, החל מיום 31 בדצמבר 2017. לגבי מבוטח שעד ליום 31 בדצמבר 2017 הגיע לגיל המוקדם ביותר שבו ניתן לקבל קצבת זקנה בהתאם לתקנון הקרן, ונשאר באותה קרן פנסיה, לא יחולו

השינויים במקדמים כאמור. קרן פנסיה רשאית לדחות את הגירעון שנוצר אגב יישום החוזר למועד שבו תחל הקרן לשלם בפועל תשלומים למבוטח או לשאריו.

7.6.2.3. ביום 1 באוקטובר 2017 פורסם חוזר חובת שימוש במערכת סליקה פנסיונית מרכזית –

עדכון במסגרתו נדחתה חובת השימוש עבור בעלי רישיון לביצוע פעולה במוצר פנסיוני המנוהל לטובת לקוח באמצעות ממשק אירועים ליום 22 באפריל 2018.

7.6.2.4. ביום 1 באוקטובר 2017 פורסם חוזר דמי ניהול במכשירי החיסכון הפנסיוני – תיקון

הקובע כי גוף מוסדי יהיה רשאי להציע דמי ניהול נמוכים משיעור או מסכום דמי הניהול המרביים הקבועים לפי דין רק אם ההצעה האמורה תהיה תקפה במהלך חמש שנים לפחות וכן קובע הוראות לעניין אפשרויות העלאת דמי הניהול לפני תום תקופת ההנחה בדמי ניהול ואת אופן ומועד ההודעה על העלאה כאמור.

7.6.2.5. ביום 1 באוקטובר 2017 פורסם חוזר חישוב מאזן אקטוארי ומקדמי תקנון של קרן פנסיה

וקופת גמל מרכזית לקצבה. מטרת החוזר הינה לעדכן את ההנחות הדמוגרפיות על בסיסן מחשבת החברה את ההתחייבויות והמקדמים של התקנון. הוראות החוזר יכנסו לתוקפן ביום 31.12.2017.

7.6.2.6. ביום 3 בספטמבר 2017 פורסם חוזר מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון

הפנסיוני – קידוד בממשקי המבנה האחיד שמטרתו, בין השאר, להחיל כללים לגבי שימוש בקידוד האחיד על ידי הגופים המשתמשים בממשקים אחידים שמפרסמת הרשות במסגרת חוזר "מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני".

7.6.2.7. ביום 2 ביולי 2017 פורסם חוזר כללים לתפעול מוצר פנסיוני אשר מחליף חוזר קודם

באותו נושא אשר מטרתו הינה לקבוע הוראות לעניין אופן ביצוע ההוראות הקבועות בסעיף 3(ב) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005. סעיף זה קובע את התנאים שבהם עוסק בשיווק פנסיוני או גוף קשור בו יהיו רשאים לתת שירותי תפעול למעביד שעבור עובדיו הם נותנים שיווק פנסיוני, ובפרט קובע חובה על העוסק לגבות דמי סליקה בכל חודש מהמעביד, וממנו בלבד, בעבור כל עובד. עוד נקבע בסעיף האמור כי דמי הסליקה יופחתו מהעמלה שמשולמת על ידי הגוף המוסדי לסוכן הביטוח הפנסיוני ובהמשך לכך, יופחתו דמי הניהול שמשלם העובד בשיעור הפחתת עמלת ההפצה כאמור. כמו כן, החוזר מפרט את מתכונת הדיווח לגוף מוסדי בדבר הצורך להפחית את דמי הניהול שישלם העובד ואת אופן הצגת המידע לעובד.

7.6.2.8. ביום 1 בפברואר 2017 פורסם תיקון לחוזר מסמך הנמקה, בו נקבעו הוראות שונות לעניין

מועדי התחילה, ובהן, כי החובה החלה על גוף מוסדי להעביר מידי שנה, עד ליום 15 באפריל, לסוכן ביטוח פנסיוני מידע על גובה התגמול שלו הוא זכאי עבור שיווק המוצרים של הגוף המוסדי, תחל מיום פרסום התיקון וכן, דחיית מועד תחילתן של ההוראות לעניין קופת גמל להשקעה ליום 1 ביולי 2017, והוראות פרטניות לעניין הליכים הנוגעים לקופת גמל להשקעה בתקופה שבין 1 בינואר 2017 ועד ליום 1 ביולי 2017.

7.6.2.9. ביום 1 בפברואר 2017 פורסם תיקון לחוזר שעניינו דוח שנתי ודוח רבעוני לעמיתים

ולמבוטחים בגוף מוסדי, במסגרתו נערכו תיקונים לעניין מתכונת דוח שנתי מקוצר למבוטח בביטוח חיים ואובדן כושר עבודה שאינו כולל רכיב חיסכון (בקשר להוראות מעבר לשנת 2015), וכן לעניין אישור מס המצורף לדוח השנתי המקוצר. החוזר חל לגבי מוצרי החיסכון הפנסיוני וביטוח חיים שהיו בתוקף במהלך התקופה שבגינה מתבצע הדוח, כולה או חלקה, ותחילתו בדוח השנתי לעמית בגין שנת 2016.

ביום 10 בספטמבר 2017 פורסם תיקון נוסף לחוזר דוח שנתי ודוח רבעוני לעמיתים ולמבוטחים בגוף מוסדי וקובע, בין היתר הוראות חדשות לעניין שינוי נוסח הסכמת

העמית לקבלת דואר אלקטרוני כך שיתייחס לקבלת מסמכים והודעות מטעם החברה באמצעות שירות דואר אלקטרוני ולא רק לקבלת דוח שנתי מקוצר כפי שהיה בחוזר הקודם. כמו כן, נקבעו הוראות לעניין הוספת פירוט בדוח השנתי על החוזר דמי ניהול בגין תשלום דמי סליקה על ידי המעסיק, הבהרה בדוח השנתי המקוצר כי פירוט התשואות יהא לגבי אלה שהושגו במהלך שנת הדוח בניכוי הוצאות דמי ניהול השקעות אך ללא ניכוי דמי ניהול, שינוי אופן חישוב שיעור ההוצאות לניהול ההשקעות לכל אחד ממסלולי ההשקעה ועוד.

ביום 5 בנובמבר 2017 פורסמה טיוטת חוזר דוח שנתי ודוח רבעוני לעמיתים ולמבוטחים בגוף מוסדי – תיקון. בהתאם לטיוטה, גוף מוסדי יאפשר לעמית, במסגרת הליך הצטרפות לרכישת מוצר פנסיוני וביטוח חיים לבחור לקבל את הדוח השנתי המקוצר באמצעות דואר אלקטרוני או באמצעות דואר. ככל שהעמית לא באחר באחת מן הדרכים האמורות, ברירת המחדל תהיה העברת הדוח המקוצר בדואר אלקטרוני, ככל שכתובת הדואר האלקטרוני של העמית קיים במערכות החברה. כמו כן, גוף מוסדי יאפשר לעמית לשנות את החלטתו האמורה בכל עת. בנוסף, גוף מוסדי יציג בחשבוננו האישי המקוון של כל עמית את הדוח השנתי המקוצר והמפורט למשך 10 שנים לפחות.

7.6.2.10. **ביום 1 בינואר 2017 פורסם חוזר שעניינו ליווי פיננסי, אשר קובע כללים שיחולו על גוף**

מוסדי שמממן פרויקט בנייה בשיטת ליווי פיננסי. במסגרת החוזר נקבעו הוראות לעניין הנפקת פנקס שוברי תשלום בגין כל דירה בפרויקט אשר ישמשו לכל תשלום אותו עתיד הרוכש לשלם בגין מחיר הדירה; הוצאת ערבות בנקאית על ידי הגוף המוסדי בגין הסכום ששולם באמצעות שובר התשלום המקורי או מתן בטוחה אחרת, ופרטים שיכללו בהסכם ליווי. כמו כן, החוזר קובע כי בעסקאות בהן נטל גוף מוסדי חלק במימון פרויקט בשיטת ליווי פיננסי, תוך כדי שיתוף פעולה עם צד שלישי, רשאי הגוף המוסדי שלא לבצע את הפעולות האמורות בחוזר, ובלבד שווידא כי פעולות אלה בוצעו במלואן על ידי צד שלישי. הוראות החוזר חלות החל מיום הפרסום.

בהמשך לחוזר, **ביום 30 במרץ 2017 פורסם חוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות) (תיקון מס' 9), התשע"ז-2017,** במסגרתו נקבע כי הלוואה לרכישת דירה וליווי פיננסי יוכלו להינתן גם על ידי מבטח, וכן נקבע, בין היתר, כי הבטוחה שעל המוכר ליתן לקונה עם קבלת תשלום עבור הדירה, לא תכלול את רכיב המע"מ, וכי במקרה של מימוש הבטוחה יושב סכום המע"מ לקונה באמצעות התאגיד הבנקאי או המבטח על-ידי קרן ייעודית שתוקם לשם כך.

7.6.3. טיוטות חוזרים

7.6.3.1. **ביום 1 באוקטובר 2017 פורסמה טיוטת חוזר שעניינה טיפול בפניות איכות מידע**

המציעה לקבוע הוראות ומדדי איכות לטיפול בפניות איכות שמקורה בגוף מוסדי.

7.6.3.2. **ביום 3 בספטמבר 2017 פורסמה טיוטת חוזר שעניינה "הצהרה על מדיניות השקעה**

צפויה בגופים מוסדיים" המציעה כי גוף מוסדי יתייחס במסגרת מדיניות ההשקעה הצפויה שלו לשאלה האם הוא מתחייב להיבטים של השקעות אחריות. "השקעות אחריות" בחוזר הוגדרו כהשקעות המתחשבות ברווחה חברתית בנוסף לשיקולי הרווח הכלכלי, ובמסגרת זאת כללי ממשל תאגידי התומכים שמירה על איכות הסביבה, צדק חברתי ושמירה על זכויות אדם".

7.6.3.3. **ביום 3 בספטמבר 2017 פורסמה טיוטת חוזר שעניינה אישור נושאי משרה ודיווח על**

בעלי תפקידים בגופים מוסדיים, המציעה לבטל ולהחליף חוזרים קודמים באותו נושא

בהוראות מרוכזות ומעודכנות בחוזר המאוחד, זאת לאור הקמתה של מערכת חדשה להעברת הודעות על מינוי נושאי משרה ובעלי תפקיד אחרים בגופים מוסדיים. כמו כן, נכללים בטיוטה תיקונים טכניים להוראות בעניין "דיווח לממונה על שוק ההון" הנובעים מביטול החוזרים הקודמים.

7.6.3.4. ביום 6 באפריל 2017 פורסמה טיוטת תיקון לחוזר כללי השקעה החלים על גופים

מוסדיים, במסגרתה מוצע להרחיב את אפשרויות ההשקעה של הגופים המוסדיים ולאפשר למשקיעים המוסדיים להיכנס לתחום ההלוואות הקמעונאיות למשקי בית באמצעות השקעה בחברות העוסקות במתן אשראי למשקי בית שהינן צדדים קשורים. חלקו היחסי של המשקיע המוסדי בשווי ההלוואות שתעמיד חברת האשראי יהיה עד 49 אחוזים, וחלקו של הגוף המוסדי לא יפחת מ-20 אחוזים, וסכום הלוואה יוגבל ל- 50,000 ש"ח.

ביום 23 באפריל 2017 פורסמה טיוטת מסמך עקרונות להערות הציבור בעניין מתן סיוע

ממשלתי להגברת התחרות בשוק האשראי הקמעונאי, לפיה מוצע לקבוע, בין היתר, כי תוקם ועדה למתן סיוע ממשלתי לבעלי שליטה בחברות שיעסקו במתן אשראי קמעונאי, אשר יינתן בדרך של הלוואה בגובה 15 מיליון ש"ח, אשר תהפוך למענק בהתקיים התנאים הקבועים במסמך ובהם עמידה בהעמדת הלוואות קמעונאיות בסכומים ובמועדים הקבועים במסמך, ובהם העמדת הלוואות בסכום כולל של 600 מיליון ₪ בתוך שנתיים, והלוואות בסך כולל מיליארד ש"ח בתוך 3 שנים.

7.6.4. הנחיות והבהרות

7.6.4.1. ביום 1 בינואר 2017 פורסמה טיוטת עמדת ממונה שעניינה גביית דמי ניהול בהלוואות,

המציעה להבהיר כי גבייה של דמי טיפול מלווה ספציפי, בקשר להוצאות שנגרמו מהקמת הלוואה או מהטיפול בה, אסורה בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, שכן היא מהווה קבלת טובת הנאה בקשר עם ניהול כספי החוסכים מעבר להוצאות ודמי טיפול שנקבעו בחוק. זאת, לרבות במקרה שבו לווה משלם כספים בעצמו, ישירות לצד שלישי הנותן שירותים לגוף המוסדי. לפיכך הטיוטה מורה כי גופים מוסדיים יחדלו מגביית כספים עבור העמדת הלוואות מכל סוג או עבור הטיפול בהן, ולא יאפשרו גביית כספים אלו על ידי צד שלישי.

בהמשך לכך, ביום 2 ביולי 2017 פורסמה טיוטת הכרעה עקרונית לעניין גביית דמי טיפול

בהלוואות למבוטחים ולעמיתים המציעה לקבוע כי גוף מוסדי לא יגבה דמי טיפול מחוסך בעד הקמת הלוואה או בעד טיפול בה ולא יאפשר תשלום כספים על ידי החוסך ישירות לצד שלישי הנותן שירותים לגוף מוסדי, בקשר להקמת ההלוואה או לטיפול בה. כמו כן, מוצע לקבוע הוראות השבה לחוסכים אשר נגבו מהם דמי טיפול בתקופה שתחילתה ביום 1 ביולי 2010 וסיומה ביום 30 ביוני 2017.

8. נושאים שאליהם הפנה רואה החשבון את תשומת הלב

רואה החשבון של החברה לא הפנה את תשומת הלב לעניינים מיוחדים בחוות דעתו. עם זאת, רואה החשבון ציין בחוות דעתו על תמצית הדוחות הכספיים ביניים של החברה המנהלת כי "מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 9 לתמצית הדוחות הכספיים ביניים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות".

כמו כן, ציין רואה החשבון בחוות דעתו על לתמצית הדוחות הכספיים ביניים של הקרן כי "מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 1ג' לתמצית הדוחות הכספיים ביניים בדבר הגרעון האקטוארי של הקרן".

9. בקרות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח

בקרות ונהלים לגבי הגילוי:

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף עם המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הנן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 בספטמבר 2017 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

דודי לייזנר,
מנהל כללי

ניר כהן,
יו"ר הדירקטוריון

תאריך: 20 בנובמבר 2017

הצהרה (certification)

אני, דודי לייזנר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של לעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: החברה המנהלת) לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2017 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכך-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי. וכך-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

20 בנובמבר 2017

דודי לייזנר, מנכ"ל

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

אני, רם גבל, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של לעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: החברה המנהלת) לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2017 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכך-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי. וכך-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

20 בנובמבר 2017

רם גבל, סמנכ"ל כספים

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

לעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ

**תמצית דוחות כספיים ביניים
ליום 30 בספטמבר 2017
(בלתי מבוקרים)**

תוכן העניינים

עמוד

2	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
	תמצית דוחות כספיים ביניים
3	תמצית דוחות על המצב הכספי ביניים
4	תמצית דוחות רווח והפסד ביניים
5	תמצית דוחות על רווח והפסד ורווח הכולל אחר ביניים
6	תמצית דוחות על השינויים בהון ביניים
9	תמצית דוחות על תזרימי המזומנים ביניים
10	ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של לעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של לעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן - החברה), הכולל את תמצית הדוח על המצב הכספי ביניים ליום 30 בספטמבר 2017 ואת הדוחות התמציתיים ביניים על הרווח וההפסד, הרווח הכולל האחר, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באתו תאריך. הדירקטוריון והנהלה של החברה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של היישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מוזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 9 לתמצית הדוחות הכספיים ביניים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

סומך חייקין
רואי חשבון

20 בנובמבר 2017

31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2016	2016	2017	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	ביאור
1,524	1,645	1,250	
517	517	517	
486	463	491	
2,527	2,625	2,258	
8,815	8,562	10,540	8
-	9	-	
-	1	-	
8,815	8,572	10,540	
2,533	2,526	1,734	
13,875	13,723	14,532	
4	4	4	5
4,865	4,865	4,865	
92	113	220	
8,395	8,445	9,132	
13,356	13,427	14,221	
519	296	311	
13,875	13,723	14,532	

נכסים

נכסי מסים נדחים
נכסי מסים שוטפים
חייבים ויתרות חובה

השקעות פיננסיות

נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים
מניות

סך כל השקעות פיננסיות

מזומנים ושווי מזומנים

סך כל הנכסים

הון

הון מניות
תקבולים על חשבון מניות
קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה
עודפים

סך כל ההון

התחייבויות

זכאים ויתרות זכות

סך כל ההון והתחייבויות

רם גבל
סמנכ"ל כספים

דודי לייזנר
מנכ"ל

ניר כהן
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 20 בנובמבר 2017

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		ביאור
	2016	2016	2016	2017	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
4,535	1,139	1,222	3,369	3,603	הכנסות (הפסדים)
110	65	(3)	93	114	דמי ניהול מקרן פנסיה, נטו רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
4,645	1,204	1,219	3,462	3,717	סך כל ההכנסות
806	179	181	432	545	הוצאות
2,923	741	731	2,194	2,197	עמלות והוצאות שיווק הנהלה וכלליות
3,729	920	912	2,626	2,742	סך כל ההוצאות
916	284	307	836	975	רווח לפני מסים על הכנסה
(498)	(77)	(76)	(368)	(238)	6 מסים על הכנסה
418	207	231	468	737	רווח לתקופה

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות על רווח והפסד ורווח כולל אחר ביניים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		ביאור
	2016	2016	2016	2017	
(מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	
418	207	231	468	737	רווח לתקופה
					רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה :
					פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
72	(18)	95	102	182	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(10)	(4)	11	(9)	(17)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
7	-	-	6	-	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
(15)	5	(25)	(24)	(37)	מסים על הכנסה בגין פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
54	(17)	81	75	128	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל האחר לתקופה שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
472	190	312	543	865	סך כל הרווח הכולל לתקופה

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

הון מניות אלפי ש"ח	תקבולים על חשבון מניות אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	סך הכל הון אלפי ש"ח
4	4,865	92	8,395	13,356
-	-	-	737	737
-	-	182	-	182
-	-	(17)	-	(17)
-	-	(37)	-	(37)
-	-	128	-	128
4	4,865	220	9,132	14,221

לתקופה של תשעה חודשים
שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי
מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2017

רווח לתקופה

רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
המסווגים כזמינים למכירה
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח
והפסד
מסים על הכנסה המתאיחים לרכיבים של רווח
(הפסד) כולל אחר

סך כל הרווח הכולל האחר לתקופה, נטו ממס

יתרה ליום 30 בספטמבר 2017

הון מניות אלפי ש"ח	תקבולים על חשבון מניות אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	סך הכל הון אלפי ש"ח
4	4,865	38	7,977	12,884
-	-	-	468	468
-	-	102	-	102
-	-	(9)	-	(9)
-	-	6	-	6
-	-	(24)	-	(24)
-	-	75	-	75
4	4,865	113	8,445	13,427

לתקופה של תשעה חודשים
שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2016 (בלתי
מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2016

רווח לתקופה

רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
המסווגים כזמינים למכירה
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח
והפסד
הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים
המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח
והפסד
מסים על הכנסה המתאיחים לרכיבים של רווח
(הפסד) כולל אחר

סך כל הרווח הכולל האחר לתקופה, נטו ממס

יתרה ליום 30 בספטמבר 2016

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך הכל הון אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה אלפי ש"ח	תקבולים על חשבון מניות אלפי ש"ח	הון מניות אלפי ש"ח
13,909	8,901	139	4,865	4
231	231	-	-	-
95	-	95	-	-
11	-	11	-	-
(25)	-	(25)	-	-
81	-	81	-	-
14,221	9,132	220	4,865	4

לתקופה של שלושה חודשים
שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי
מבוקר)

יתרה ליום 1 ביולי 2017

רווח לתקופה

רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
המסווגים כזמינים למכירה

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח
רווח והפסד

מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של
רווח (הפסד) כולל אחר

סך כל הרווח הכולל האחר לתקופה, נטו ממס

יתרה ליום 30 בספטמבר 2017

סך הכל הון אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה אלפי ש"ח	תקבולים על חשבון מניות אלפי ש"ח	הון מניות אלפי ש"ח
13,237	8,238	130	4,865	4
207	207	-	-	-
(18)	-	(18)	-	-
(4)	-	(4)	-	-
5	-	5	-	-
(17)	-	(17)	-	-
13,427	8,445	113	4,865	4

לתקופה של שלושה חודשים
שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2016 (בלתי
מבוקר)

יתרה ליום 1 ביולי 2016

רווח לתקופה

רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
המסווגים כזמינים למכירה

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח
רווח והפסד

מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של
הפסד כולל אחר

סך כל ההפסד הכולל האחר לתקופה, נטו
ממס

יתרה ליום 30 בספטמבר 2016

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

הון מניות אלפי ש"ח	תקבולים על חשבון מניות אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	סך הכל הון אלפי ש"ח	
4	4,865	38	7,977	12,884	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)
-	-	-	418	418	יתרה ליום 1 בינואר 2016
-	-	-	418	418	רווח לשנה
-	-	72	-	72	רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לשנה: שינוי נטו בשווי ההגון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
-	-	(10)	-	(10)	שינוי נטו בשווי ההגון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
-	-	7	-	7	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
-	-	(15)	-	(15)	מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר
-	-	54	-	54	סך כל הרווח הכולל האחר לתקופה, נטו ממס
4	4,865	92	8,395	13,356	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		
	2016	2017	2016	2017	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
418	207	231	468	737	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת רווח לתקופה
					פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:
					הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות:
(85)	(42)	3	(69)	(113)	נכסי חוב סחירים
(1)	-	-	(1)	-	נכסי חוב שאינם סחירים
-	-	-	1	-	מניות
(23)	-	-	-	-	הכנסות מריבית והפרשי הצמדה
498	77	76	368	238	מסים על הכנסה
389	35	79	299	125	
164	(2)	9	187	2	שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:
249	61	51	26	(208)	שינוי בחייבים ויתרות חובה
413	59	60	213	(206)	שינוי בזכאים ויתרות זכות
					מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה:
297	20	29	247	261	ריבית שהתקבלה
(517)	(193)	-	(517)	-	מסים ששולמו
766	766	-	766	-	מסים שהתקבלו
546	593	29	496	261	
1,766	894	399	1,476	917	מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת
					תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
(608)	(367)	194	(325)	(1,716)	מכירות (רכישות), נטו של השקעות פיננסיות
(608)	(367)	194	(325)	(1,716)	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה
1,158	527	593	1,151	(799)	עלייה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
1,375	1,999	1,141	1,375	2,533	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
2,533	2,526	1,734	2,526	1,734	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 - כללי

היישות המדווחת

א. לעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן - החברה) הינה חברה בעלת רישיון מבטח בענף הפנסיה. רישיון זה ביחד עם אישור קופת גמל לקצבה מאפשר לה להפעיל את תוכנית הפנסיה.

החברה הינה תושבת ישראל, נתאגדה בישראל וכתובתה: רחוב אבא הלל 3, רמת גן.
עד ליום 1 בינואר, 2016 הוחזקה החברה בשיעור של 79% על-ידי ידידים הולדינג וניהול (1984) בע"מ (להלן - ידידים הולדינג), אשר הינה בבעלות ובשליטה מלאה במישרין ובעקיפין של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן - החברה האם הסופית), שמניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל-אביב. החל ממועד זה, כחלק משינוי מבני בתחום הפנסיה בקבוצה הועברה החברה לאחזקה ישירה על ידי הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן - החברה האם) שהינה חברה בבעלות מלאה של החברה האם הסופית.

ב. קרן הפנסיה שבניהול החברה:

שם הקרן	סוג הקרן
עתידיית קופת פנסיה (להלן: "עתידיית" או "הקרן")	קרן ותיקה (לא בניהול מיוחד)

ג. בחודש מרס 1995 החליטה ממשלת ישראל על שינויים בהסדרי הפנסיה במשק. בחודש ספטמבר 1995 פורסמו הנחיות האוצר, המסדירות הקמת קרנות פנסיה חדשות להפעלת ההסדרים החדשים ונקבע כי הן תחולנה החל מיום 1 בינואר, 1995, דהיינו עתידיית מנועה מלקבל עמיתים חדשים החל מתאריך זה.

במסגרת חקיקת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), תשס"ה-2005 (חוק קופות הגמל) נקבעה הוראה לפיה על קופת גמל תאגידיית לחדול להיות תאגיד ולהפוך לחשבון נאמנות לא יאוחר מיום 8 במאי, 2007. כיון שעתידיית היתה קופה תאגידיית פעלו עתידיית והחברה במהלך שנת 2007 להפיכתה של עתידיית לחשבון נאמנות שינוהל בידי החברה, כשם שהיה והווה, הלכה למעשה, מיום 29 בנובמבר, 1989 (כפועל יוצא מכך שתקנון עתידיית קובע שהיא תנוהל בידי החברה).

לאור התנגדות של קבוצת המיעוט בחברה ולאחר פעולות שנקטה החברה ובהם פניות חוזרות ונשנות לממונה וכן לביהמ"ש לעניין זכאותה לעריכת השינוי המבני, התקבל ביום 6 בפברואר, 2013 פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז ובמסגרתו הוצהר על ידי בית המשפט כי הסמכות לבצע שינוי מבני היא של החברה וכי על לעתיד לפעול מול הממונה ליישום המתווה שהוגש על ידה בשנת 2007.

ביום 25 בינואר 2015 התקבל אישור הממונה להעברת הניהול מרצון של עתידיית בנאמנות על ידי החברה המנהלת. בנוסף, במסגרת זו בוטל רישיון המבטח של עתידיית והוענק רישיון מבטח לחברה. לאור אישור הממונה להעברת הניהול כמפורט לעיל, פועלת החברה בימים אלה מול רשם החברות לפירוקה של החברה עתידיית קופת פנסיה בע"מ.

ד. לנכסי הקרן (להלן - "הנכסים") ולהכנסות מאותם נכסים לא ניתן ביטוי בתמצית הדוחות הכספיים ביניים של החברה מאחר ולחברה אין חלק בנכסים, בהכנסות ובהוצאות של הקרן.

ביאור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים

א. הצהרה על עמידה בתקני דיווח כספי בינלאומיים

תמצית הדוחות הכספיים ביניים נערכה בהתאם ל- IAS 34, דיווח כספי לתקופות ביניים, ובהתאם להוראות הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון (להלן - "הממונה"), ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה ביחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (להלן - "הדוחות השנתיים").

תמצית הדוחות הכספיים ביניים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 20 בנובמבר 2017.

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

(1) בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים בהתאם ל- IFRS, נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

ההערכות ושיקול הדעת, בהם השתמשה הנהלת החברה לצורך יישום המדיניות החשבונאית בהכנת תמצית הדוחות הכספיים ביניים עקביים לאלה בהם השתמשה בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

(2) שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסי חוב פיננסיים שאינם סחירים, אשר מידע לגבי השווי ההוגן ניתן לצרכי גילוי בלבד נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שיעורי ההיוון מתבססים על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת המיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברת מרווח הוגן, חברה המספקת ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים.

ביאור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית

המדיניות החשבונאית של החברה בתמצית דוחות כספיים ביניים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות הכספיים השנתיים.

יישום לראשונה של תיקונים לתקנים

תיקון ל- IAS 12, מיסים על הכנסה, הכרה בנכסי מיסים נדחים בגין הפסדים שלא מומשו (להלן - "התיקון")

התיקון מבהיר, כי לצורך הכרה בנכס מס נדחה, בעת הערכת הכנסה חייבת צפויה, יש לנטרל את השפעת היפוכים של הפרשים זמניים הניתנים לניכוי. הערכה זו תתבצע בנפרד ביחס לסוגים שונים של הפרשים זמניים הניתנים לניכוי, אם קיימות בחוקי המס מגבלות על סוגי ההכנסה החייבת שכנגדם ניתן לנצל הפסדים. בנוסף, התיקון קובע כי הכנסה חייבת עשויה לכלול הכנסה בגין נכסים שיושבו תמורת סכום גבוה מערכם בספרים, אם קיימות ראיות מספקות לכך.

החל מיום 1 בינואר 2017 החברה מיישמת את התיקון לתקן המתואר לעיל. כתוצאה מיישום התיקון לתקן אין השפעה על תוצאות החברה.

ביאור 4 - ניהול סיכונים פיננסיים

מדיניות ניהול הסיכונים הפיננסיים של החברה זהה לזו המתוארת בביאורים לדוחות הכספיים השנתיים.

ביאור 5 - הון עצמי ודרישות הון

- א. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון.
- ב. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה) התשע"ב- 2012 (להלן- תקנות ההון) והנחיות הממונה.

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר	
	2016	2017
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
10,000	10,000	10,000
13,356	13,427	14,221
3,356	3,427	4,221

הסכום הנדרש למועד הדיווח על פי תקנות ההון
הון עצמי קיים
עודף

החברה עומדת בהוראות התקנות כאמור, לרבות עמידה בכללי השקעת ההון ובכללי הנוזילות.

ביאור 6 - מסים על הכנסה

שיעורי המס החלים על הכנסות החברה

ביום 4 בינואר 2016 אישרה מליאת הכנסות את החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 216), התשע"ו-2016, אשר קבע, בין היתר, הורדת שיעור מס חברות, החל משנת 2016 ואילך בשיעור של 1.5% כך שיעמוד על 25%.

כמו כן, ביום 22 בדצמבר 2016 אישרה מליאת הכנסות את חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018) התשע"ז-2016, אשר קבע, בין היתר, את הורדת שיעור מס חברות משיעור של 25% ל- 23% בשתי פעימות. הפעימה הראשונה לשיעור של 24%, החל מינואר 2017 והפעימה השנייה לשיעור של 23% החל מינואר 2018 ואילך.

ביאור 7 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

בהמשך לביאור 19 בדבר התחייבויות תלויות והתקשרויות בדוחות הכספיים השנתיים, בנוגע להתקשרויות, לא חל שינוי בהסכמים מול צדדים קשורים. להלן יתרות ועסקאות מול בעלי עניין וצדדים קשורים לתקופות המדווחות:

א. יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

בעל עניין וצדדים קשורים אחרים	חברות בשליטה משותפת	חברות בעלות שליטה
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח

ליום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)

זכאים ויתרות זכות 77 121 84

ליום 30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)

זכאים ויתרות זכות 66 153 80

ליום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)

זכאים ויתרות זכות 25 119 357

ביאור 7 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ב. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

בעל עניין וצדדים קשורים אחרים	חברות בשליטה משותפת	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
		לתקופה של תשעה חודשים
		שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)
-	(2,193)	הוצאות דמי ניהול
(496)	-	עמלות והוצאות שיווק
		לתקופה של תשעה חודשים
		שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)
-	(2,185)	הוצאות דמי ניהול
(378)	-	עמלות והוצאות שיווק
		לתקופה של שלושה חודשים
		שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)
-	(731)	הוצאות דמי ניהול
(167)	-	עמלות והוצאות שיווק
		לתקופה של שלושה חודשים
		שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)
-	(732)	הוצאות דמי ניהול
(160)	-	עמלות והוצאות שיווק
		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)
(85)	-	הוצאות הנהלה וכלליות - שכר דירקטורים
-	(2,829)	הוצאות דמי ניהול
(732)	-	עמלות והוצאות שיווק

ביאור 8 - מכשירים פיננסיים

א. שווי הוגן בהשוואה לערך בספרים

הערך בספרים של נכסים פיננסיים מסוימים לרבות מזומנים ושווי מזומנים, חייבים והשקעות פיננסיות, תואם או קרוב לשווי ההוגן שלהם.

ב. היררכיית שווי הוגן

הטבלה להלן מציגה ניתוח של המכשירים הפיננסיים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס עיתי, תוך שימוש בשיטת הערכה בהתאם לרמות השווי ההוגן בהיררכיה.

הרמות השונות הוגדרו כדלקמן:

- רמה 1: שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2: שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, במישרין או בעקיפין, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3: שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

ליום 30 בספטמבר 2017

רמה 1 (בלתי מבוקר)	רמה 3 (בלתי מבוקר)	סה"כ (בלתי מבוקר)
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
10,540	-	10,540

נכסי חוב סחירים

ליום 30 בספטמבר 2016

רמה 1 (בלתי מבוקר)	רמה 3 (בלתי מבוקר)	סה"כ (בלתי מבוקר)
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
8,562	-	8,562
1	-	1
8,563	-	8,563

נכסי חוב סחירים

מניות

סה"כ

ליום 31 בדצמבר 2016

רמה 1 (מבוקר)	רמה 3 (מבוקר)	סה"כ (מבוקר)
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
8,815	-	8,815

נכסי חוב סחירים

ג. מדיניות ההשקעה של החברה הינה רכישת מכשירים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס עיתי, תוך שימוש בשיטת הערכה בהתאם לרמת שווי 1 בלבד, ראה סעיף ב לעיל.

ביאור 9 - התחייבויות תלויות

א.

קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי החברה לעמיתה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות, פרשנויות ואחרות, עקב פערי מידע בין החברה לבין עמיתי קרן הפנסיה, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטוריים. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם מוצרים פנסיוניים ארוכי טווח המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. פרשנות חדשה לאמור במוצרים פנסיוניים ארוכי טווח עלולה לעיתים להשפיע על הרווחיות העתידית של החברה בגין המוצרים הקיימים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. כמו כן קיימת חשיפה בשל שינויים רגולטוריים והנחיות של הממונה, בחוזרים שהינם בתוקף ובטיטות חוזרים שעדיין מתקיימים דיונים לגביהם, וכן ב"עמדות ממונה" ו"הכרעות עקרוניות" בנושאים שונים שחלקם בעלי השלכות תפעוליות ומשפטיות נרחבות. חשיפה זו מוגברת בתחומי החסכון הפנסיוני בו פועלת החברה. בתחום זה התקשרויות עם העמיתים הינן לאורך שנים רבות במהלכן עשויים להתרחש שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. זכויות אלו מנוהלות באמצעות מערכות מיכוניות מורכבות, אשר לאור השינויים כאמור, יש צורך להתאימן באופן שוטף. כל אלו יוצרים חשיפה תפעולית ומיכונית מוגברת בתחומים אלו.

ב.

להלן תיאור של תביעה הנוגעת לחברה שתוארה בביאור 19.א. (2) לדוחות הכספיים השנתיים, אשר חלו בה שינויים עד לתאריך חתימת הדוחות:

בחודש יוני 2004 הוגשה תביעה בבית המשפט המחוזי בתל-אביב ובקשה לאישורה כתביעה נגזרת כנגד החברה האם, יושב הראש לשעבר ומנכ"ל החברה לשעבר וכנגד חברה שהינה בעלת שליטה בחברה האם (להלן - הנתבעים), על ידי בעלי מניות המיעוט בחברה (להלן - התובעים) בסכום של 15,605 אלפי ש"ח. התביעה עניינה פיצוי עתידית בגין שימוש במשאבים שונים של עתידית, כגון: שימוש בתשתית התפעול, במוניטין, שימוש בקניינה של עתידית, בגין נטילת קרן פנסיה ממשיכה ואובדן רווחים. ביום 29 ביולי 2010 החליט בית המשפט לקבל את בקשת התובעים להכיר בתביעה כתביעה נגזרת בשם לעתיד (להלן: "ההחלטה"). בנוסף תובעים התובעים עמלות בסך של 3,177 אלפי ש"ח במסגרת התביעה האישית שלהם נגד המנויים לעיל.

ביום 24 באוגוסט 2015 ניתן פסק דין בתביעה במסגרתו דחה השופט את התביעה הנגזרת במלואה וקיבל את תביעתם האישית של התובעים לתשלום עמלות ותמלוגים מטעם לעתיד.

במהלך החודשים ספטמבר-דצמבר 2015 העבירה לעתיד לתובעים את הסכומים המשקפים להערכתה את מלוא הסכום אותו היא חייבת לתובעים בהתאם להוראות פסק הדין, אולם התובעים טוענים כי הסכום שהועבר אינו מהווה את הסך הסופי לו הם זכאים בהתאם לפסק הדין. בהתאם לכך, מונה מומחה מטעם בית המשפט לצורך הכרעה בסוגיות הכספיות שבמחלוקת. עיקר המחלוקת שבין הצדדים הינה לעניין הריביות שיש להוסיף על סכום הקרן. במסגרת פגישה שהתקיימה עם המומחה שמונה נתגלעו מחלוקות נוספות בין הצדדים. בהתאם לכך הוגשה בקשה לבית המשפט מטעם התובעים במסגרתה ביקשו כי המומחה יתייחס גם לסוגיית העמלות בגינה קיימת מחלוקת. לאחר שהתקיים דיון בעניין הגיעו הצדדים להסכמה לפיה המומחה יבדוק גם את עניין העמלות ובעניין הריבית התבקש בית המשפט ליתן החלטה במחלוקת שבין הצדדים. ביום 22 באוגוסט 2016 התקבלה החלטת בית המשפט המקבלת את עמדת הנתבעים, כי הריבית לפיה יבצע המומחה את הבדיקה ויערוך את תחשיב התגמולים היא הריבית בגין איחור בהעברת כספים מהמערכת הבנקאית. בכל הנוגע לתביעה האישית, ביום 3 בינואר 2017 הוגשה לבית המשפט חוות דעת חלקית של המומחה מטעם בית המשפט, בנושא התמלוגים ובנושא שכר הדירקטורים. בעקבות הכרעת המומחה בנושאים האמורים שולם בחודש פברואר 2017 סכום העומד על 322,356 ש"ח לתובעים. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016 נכללה הפרשה בגין הסכום ששולם. המומחה טרם השלים את חוות דעתו בנושא העמלות אשר הצדדים הגיעו להסכמה כי הוא ידון בעניין זה גם כן. ביום 25 במאי 2017 התקיים דיון בבית המשפט המחוזי בעניין מתווה הבדיקה של המומחה בסוגיית העמלות ובסיומו הוסכם בין הצדדים מתווה להשלמת חוות דעתו. להערכת יועציה המשפטית של החברה, סיכויי קבלת טענות התובעים בעניין זה נמוכים מ- 50%.

בהתאם להחלטת בית המשפט העליון מיום 10 ביולי 2017, מניין הימים להגשת הערעור על ידי מי מהצדדים יחל להימנות בחלוף 14 ימים מיום הגשת דו"ח המומחה, או, במידה ויוגש על ידי מי מהצדדים ערעור על קביעותיו, שאז יחל מניין הימים לאחר הכרעת בית המשפט המחוזי בערעור זה, או עד ליום 31 באוקטובר 2017 - על פי המוקדם מביניהם.

ביאור 9 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. (המשך)

ביום 6 בספטמבר 2017 הגישו הצדדים הודעת עדכון לבית המשפט בבקשה לאפשר להם להגיש עדכון בדבר חוות דעת מומחה בסוגיית העמלות עד ליום 6 בנובמבר 2017. בית המשפט נעתר לבקשת הצדדים. בשל ההתארכות ההליכים אצל המומחה, הוגשו בקשות להארכת המועד האמור וזאת, עד ליום 7 בינואר 2018. בנוסף, ביום 28 באוקטובר 2015 הגישו התובעים הודעת ערעור על פסק הדין בתביעה הנגזרת. במסגרתה מבקשים התובעים לבטל את פסק הדין ולקבל את התביעה הנגזרת ולחילופין להשיב את התיק לבית המשפט המחוזי על מנת שידון בשאלת גובה הנזק. הטיפול בערעור על דחיית התביעה הנגזרת, עוכב גם הוא על ידי בית המשפט העליון עד ליום זה. להערכת יועציה המשפטיים של החברה סיכויי קבלת הערעור נמוכים מסיכויי דחייתו.

ג. חוק הגנת השכר, התשי"ח - 1958 והתקנות שהותקנו על פיו, מטילים התחייבות על הקופות, בנסיבות שפורטו בחוק, בגין חובות של מעבידים לעובדיהם אשר לא סולקו במועדם על ידי העברת כספים לקופות. קיימת אי וודאות בכל הקשור לגובה הסכומים שבפיגור, כמו גם לעצם מחוייבות המעבידים בנושא, וזאת בין היתר, בשל סיבות שונות לאי העברת כספים לקופות האופייניים לסקטור קופות הגמל (כגון: הפסקת יחסי עובד-מעביד, העברת כספים לקופה אחרת וכיוצ"ב). להערכת החברה הסכומים הינם בהיקפים שאינם מהותיים. על מנת לגבות את החובות, כאמור, שולחת החברה מכתבי התראה למעבידים ולעמיתים ובמידת הצורך מגישה תביעות כנגד המעבידים החייבים.

ביאור 10 - אירועים לאחר תאריך המאזן

לחברה הסכם שירותי תפעול עם ידידים מכוחו היא מקבלת שירותי תפעול מגורמים שונים בקבוצת הראל. ביום 22 באוגוסט, 2011 החליט דירקטוריון החברה, לאחר ששמע את המלצת ועדת הביקורת אשר דנה בנושא, ולאחר שהונחו בפניו חוות דעת כלכלית בלתי תלויה וכן הצעה חלופית שהועברה לחברה על ידי בעלי מניות המיעוט, לעדכן את התמורה לה תהיה זכאית בעבור שירותי הניהול והתפעול ידידים ולהעמידה על סך של 2,850 אלפי ש"ח לשנה, צמוד למדד שפורסם בחודש אוגוסט 2011, ובניכוי עלויות ישירות בהן נשאה החברה. ביום 26 בפברואר, 2013, נחתם הסכם בין ידידים להראל פנסיה וגמל בע"מ (לשעבר - הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ) (להלן: "הראל פנסיה וגמל") לפיו הומחו כל זכויותיה והתחייבויותיה של ידידים כלפי החברה החל משנת 2013 להראל פנסיה וגמל. במהלך שנת 2014, הוארך הסכם הניהול לתקופה של שלוש שנים נוספות. ביום 20 בנובמבר 2017, הוארך הסכם הניהול לתקופה של שלוש שנים נוספות באותם תנאים.

הצהרה (certification)

אני, דודי לייזנר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של עתידית קופת פנסיה (להלן: "קרן הפנסיה") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2017 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את התנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסות בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קרן הפנסיה; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

20 בנובמבר 2017

דודי לייזנר, מנכ"ל

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

אני, רם גבל מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של עתידית קופת פנסיה (להלן: "קרן הפנסיה") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2017 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את התנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסות בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קרן הפנסיה; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

20 בנובמבר 2017

רם גבל, סמנכ"ל כספים

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

עתידיית קופת פנסיה

תמצית דוחות כספיים ביניים

ליום 30 בספטמבר 2017

(בלתי מבוקרים)

עתידיית קופת פנסיה

תמצית דוחות כספיים ביניים

ליום 30 בספטמבר 2017

(בלתי מבוקרים)

תוכן העניינים

דף

2	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
	תמצית דוחות כספיים ביניים
3	תמצית מאזנים ביניים
4	תמצית דוחות הכנסות והוצאות ביניים
5	תמצית דוחות תנועה בקרן הפנסיה ביניים
6	ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

**דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לעמיתים ולבעלי המניות של עתידית קופת פנסיה בע"מ
- קרן פנסיה ותיקה**

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של עתידית קופת פנסיה בע"מ (להלן – קרן הפנסיה), המנוהלת על ידי לעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: החברה המנהלת), הכוללת את תמצית המאזנים ביניים ליום 30 בספטמבר 2017, את הדוחות התמציתיים ביניים על הכנסות והוצאות והתנועה בקרן הפנסיה לתקופות של תשעה ושלשה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון וההנהלה של החברה המנהלת אחראים לעריכה ולהצגה נאותה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות "דיווח כספי לתקופות ביניים", בהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן- הנחיות הממונה) ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 ולתקנות שהותקנו מכוחו (להלן התקנות). אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידוקים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, בהתאם להנחיות הממונה ובהתאם לתקנות.

מבלי לסייג את חוות דעתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 1ג' בדבר הגרעון האקטוארי של הקרן.

סומך חייקין
רואי חשבון

20 בנובמבר 2017

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 בספטמבר		ביאור	
2016	2016	2017	2016		
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
22,057	16,200	29,175			רכוש שוטף
6,978	4,351	8,506			מזומנים ושווי מזומנים
6,589	4,895	5,300			חייבים ויתרות חובה
35,624	25,446	42,981			סיוע ממשלתי ישיר
					סך כל רכוש שוטף
432,114	435,641	473,115			השקעות
380,059	397,461	368,725			ניירות ערך שאינם סחירים
104,362	90,663	136,295			ניירות ערך סחירים
916,535	923,765	978,135			פקדונות והלוואות
952,159	949,211	1,021,116	א5		סך כל השקעות
					סך כל נכסים
7,244	6,248	9,850			התחייבויות שוטפות
			4		התחייבויות פנסיוניות
					זכויות שנצברו:
229,790	231,747	246,523			לפנסיונרים
851,363	908,130	888,735			למבוטחים פעילים
268,660	300,810	287,943			למבוטחים לא פעילים
1,349,813	1,440,687	1,423,201			זכויות שייצברו בעתיד:
244,740	280,580	258,523			התחייבויות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד
(179,291)	(182,776)	(181,003)			בניכוי:
(69,669)	(96,866)	(85,761)			ערך נוכחי של דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד
(4,220)	938	(8,241)			ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג "ערד"
1,345,593	1,441,625	1,414,960			שהקרן צפויה לרכוש לאחר תאריך המאזן
					סך כל זכויות שייצברו בעתיד
(153,605)	(162,082)	(164,460)			סיוע ממשלתי ישיר:
-	-	(152,914)			ערך נוכחי של הכנסות עתידיות הצפויות מתשלומי הסיוע הממשלתי
1,191,988	1,279,543	1,097,586			הישיר לקרן
(247,073)	(336,580)	(86,320)			סיוע ממשלתי עתידי בגין כרית ביטחון
944,915	942,963	1,011,266			גירעון אקטוארי
952,159	949,211	1,021,116			סך כל התחייבויות פנסיוניות
					סך כל התחייבויות

20 בנובמבר 2017

תאריך אישור הדוחות הכספיים

ניר כהן
יו"ר דירקטוריון של
החברה המנהלת

דודי לייזנר
מנהל כללי של
החברה המנהלת

רם גבל
סמנכ"ל כספים של
החברה המנהלת

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים.

ליום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ביאור
	2016	2017	2016	2017	
מבוקר אלפי ש"ח	בלתי מבוקר אלפי ש"ח	בלתי מבוקר אלפי ש"ח	בלתי מבוקר אלפי ש"ח	בלתי מבוקר אלפי ש"ח	
(546)	(221)	110	(561)	(487)	הכנסות (הפסדים)
					ממזומנים ושווי מזומנים
					מהשקעות:
30,885	7,032	14,686	31,727	34,181	בניירות ערך שאינם סחירים
18,536	6,357	18,932	18,384	23,283	בניירות ערך סחירים
3,019	344	2,707	2,635	5,991	בפקדונות והלוואות
52,440	13,733	36,325	52,746	63,455	
51,894	13,512	36,435	52,185	62,968	סך כל הכנסות מהשקעות
6,597	1,719	1,953	4,904	5,325	סיוע ממשלתי ישיר
58,491	15,231	38,388	57,089	68,293	סך כל הכנסות
					הוצאות
5,307	1,334	1,430	3,943	4,216	דמי ניהול
852	186	179	607	549	עמלות ואחרות
6,159	1,520	1,609	4,550	4,765	סך כל הוצאות
52,332	13,711	36,779	52,539	63,528	עודף הכנסות, נטו מועבר לדוח תנועה בקרן הפנסיה

6

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים.

ליום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2016	2016	2016	2017
מבוקר אלפי ש"ח	בלתי מבוקר אלפי ש"ח	בלתי מבוקר אלפי ש"ח	בלתי מבוקר אלפי ש"ח	בלתי מבוקר אלפי ש"ח
887,403	928,099	973,895	887,403	944,915
15,074	3,986	3,575	10,949	11,173
6,058	1,716	1,403	4,714	4,446
52,332	13,711	36,779	52,539	63,528
73,464	19,413	41,757	68,202	79,147
11,323	3,105	3,209	8,388	9,272
4,629	1,444	1,177	4,254	3,524
15,952	4,549	4,386	12,642	12,796
<u>944,915</u>	<u>942,963</u>	<u>1,011,266</u>	<u>942,963</u>	<u>1,011,266</u>

יתרת הקרן לתחילת התקופה

תוספות לקרן

דמי גמולים ממעסיקים ומעובדים עבור :

פנסיית יסוד

פנסיה מקיפה

עודף הכנסות, נטו מועבר מדוח הכנסות והוצאות

סה"כ התוספת לקרן

בניכוי תשלומים לעמיתים ולאחרים :

תשלומים

לגימלאים, נכים ושארים

החזרים לעמיתים שפרשו

סך כל התשלומים לעמיתים ולאחרים

יתרת הקרן לסוף התקופה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים.

ביאור 1 - כללי

א. דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 30 בספטמבר 2017 ולתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך (להלן - דוחות כספיים ביניים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים של עתידיית קופת פנסיה (להלן: "עתידיית" או "הקרן") ליום 31 בדצמבר 2016 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולביאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים).

הדוחות הכספיים ביניים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון החברה המנהלת ביום 20 בנובמבר 2017.

ב. שיעורי ריבית ששימשו בקביעת שווי הוגן

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסי חוב פיננסיים שאינם סחירים נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שיעורי ההיוון מתבססים על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת המיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברת מרווח הוגן, חברה המספקת ציטוטי מחירים ושיעורי ריבית לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים.

ג. זכויות עמיתים, כרית ביטחון וגירעון אקטוארי לקרנות פנסיה מאוזנות

ביום 16 בינואר 2017 אישרה מליאת הכנסת בקריאה שנייה ושלישית את הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תיקון מס' 33), התשע"ז-2017 לעניין העמדת כרית ביטחון לשם הגנה מפני סיכוני ירידת הריבית (להלן "תיקון 33").

תיקון 33 קובע, בעקבות המלצות ועדת ברנע, כי תינתן "כרית ביטחון" (התחייבות של המדינה לכיסוי גירעונות) לקרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר, עד לתקרה של 11.32 מיליארד שקלים, או 11.8%, הנמוך מבניהם, זאת לצורך הגנה על עמיתי הקרנות מפני פגיעה בזכויותיהם, אם תחול ירידה בשיעורי הריבית לפיה מחושבת התחייבות הקרנות לעמיתים. הקרנות שבהסדר יהיו זכאיות לכרית הביטחון בנוסף לסיוע הממשלתי בסך של כ-78 מיליארד שקלים שניתן להן בשנת 2003. בנוסף, קרנות שלא נכללו בהסדר הסיוע מ-2003 יוכלו לבחור ולקבל כרית ביטחון בגובה של עד כ-2.5 מיליארד שקלים סך הכל (תלוי בקרן), בתנאי שיעלו את גיל הזכאות לקבלת כספי הקרן ויפחיתו את התשלומים לעמיתים בגובה 1.75%, כפי שעשו הקרנות הנכללות בהסדר.

הקרן פעלה על מנת לעמוד בכל הדרישות הקבועות בהצעת החוק.

בהתאם להבנת החברה את תיקון 33 חילקה החברה את הסיוע הצפוי להתקבל בגין כרית הביטחון בין דור עמיתים ותיקים לבין דור עמיתי תקופת ביניים באופן שתחילת ניצול כרית הביטחון תהיה רק לאחר שכל נכסי הקרן אזלו. חלוקה זו עשויה להשתנות בהתאם להבהרות או הנחיות אשר יפורסמו על ידי רשות שוק ההון ו/או הממונה.

בתקופת הדוח ירד הגירעון האקטוארי של הקרן מסך של כ-247.1 מיליון ש"ח לסך של כ-86.3 מיליון ש"ח המהווה גירעון של כ-5.13%. הקיטון בשיעור הגירעון האקטוארי מתום שנה קודמת עד למועד המאזן נובע מעליה משוקללת בוקטור הריביות ומרישום נכס כרית בטחון בגובה 152.9 מיליון. לאחר שהכנסת אישרה את הצעת החוק ביום 16 בינואר 2017.

בהתאם להבהרת הממונה מיום 3 למרס 2015, במסגרתה ניתנה למנהלי קרנות הפנסיה הוותיקות הבהרה כי קרן שתוצאת המאזן האקטוארי השנתי שלה היא גירעון העולה על השיעור שנקבע בתקנון, נדרש להפעיל את מנגנון האיזון האקטוארי רק במידה ושיעור השינוי הנדרש בהתחייבויות הקרן לשם איזון הקרן, עולה על השיעור הקבוע בתקנון הקרן להפעלת מנגנון איזון אקטוארי.

בהתאם לחישוב האקטוארי ליום המאזן שיעור האיזון האקטוארי לאחר ניצול כרית הביטחון הינו 2.18%.

ביאור 2 - שינויים רגולטורים בחברה המנהלת ובקרן הפנסיה

בחודש מרס 1995 החליטה ממשלת ישראל על שינויים בהסדרי הפנסיה במשק. בחודש ספטמבר 1995 פורסמו הנחיות האוצר, המסדירות הקמת קרנות פנסיה חדשות להפעלת ההסדרים החדשים ונקבע כי הן תחולנה החל מיום 1 בינואר, 1995, דהיינו עתידיית מנועה מלקבל עמיתים חדשים החל מתאריך זה.

במסגרת חקיקת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), תשס"ה-2005 (חוק קופות הגמל) נקבעה הוראה לפיה על קופת גמל תאגידיית לחדול להיות תאגיד ולהפוך לחשבון נאמנות לא יאוחר מיום 8 במאי, 2007. כיון שעתידיית היא קופה תאגידיית פעלו עתידיית והחברה המנהלת במהלך שנת 2007 להפיכתה של עתידיית לחשבון נאמנות שינוהל בידי החברה, כשם שהיה והוה, הלכה למעשה, מיום 29 בנובמבר, 1989 (כפועל יוצא מכך שתקנון עתידיית קובע שהיא תנוהל בידי החברה).

לאור התנגדות של קבוצת המיעוט בחברה ולאחר פעולות שנקטה החברה ובהם פניות חוזרות ונשנות לממונה וכן לבית המשפט לעניין זכאותה לעריכת השינוי המבני, התקבל ביום 6 בפברואר 2013 פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז ובמסגרתו הוצהר על ידי בית המשפט כי הסמכות לבצע שינוי מבני היא של החברה וכי על לעתיד לפעול מול הממונה ליישום המתווה שהוגש על ידה בשנת 2007.

בהתאם לכך, ביום 25 בינואר 2015 התקבל אישור הממונה להעברת הניהול מרצון של עתידיית בנאמנות על ידי החברה המנהלת. בנוסף, במסגרת זו בוטל רישיון המבטח של עתידיית והוענק רישיון מבטח לחברה המנהלת.

ביאור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. הדוחות הכספיים ביניים נערכו על פי כללי החישוב והדיווח כמתחייב לצורך עריכת הדוחות הכספיים לתקופות ביניים בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר, בהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) התשכ"ד - 1964 ובהתאם למתכונת הדיווח שנקבעה בחוזרי פנסיה 3-3-2006, 7-3-2007 ו- 2010-3-2.

עיקרי המדיניות החשבונאית ושיטות החישוב אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים ביניים עקביים לאלה אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ב. פרטים על שיעור השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין של הדולר של ארצות הברית

שער החליפין היציג		
של דולר ארה"ב	המדד הידוע	
%	%	
		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום:
(8.22)	0.20	30 בספטמבר 2017
(3.69)	-	30 בספטמבר 2016
		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום:
0.94	(0.50)	30 בספטמבר 2017
(2.29)	0.40	30 בספטמבר 2016
(1.46)	(0.30)	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016

ביאור 4 - התחייבויות פנסיוניות

חישוב ההתחייבויות הפנסיוניות נערך על-ידי האקטואר הממונה, מר דוד אנגלמאייר. החישוב ליום 31 בדצמבר 2016 בוצע על ידי מר ישעיהו אורזיצר. בהמשך לסעיף 51 לתקנות מס הכנסה בדבר החלפת חוות דעת אקטוארית אחת לחמש שנים, מונה מר ישעיהו אורזיצר למתן חוות דעת אקטוארית לדוח השנתי של הקרן לשנת 2016. במסגרת חוות דעתו נקט מר אורזיצר בגישה שונה לעניין סוגיית חישוב דמי ניהול מאשר גישת אקטואר הקרן הממונה, מר דיויד אנגלמאייר. בעוד אקטואר הקרן נוקט באומדן דמי הניהול על ידי היוון בריבית הגלומה בווקטור הריביות חסר הסיכון בניכוי שיעור דמי הניהול השתמש מר אורזיצר באומדן של קיבוע תזרים דמי הניהול - דמי הניהול מחושבים כאחוז מהצבירה של הפעילים וכאחוז מהנכסים העומדים כנגד ההתחייבויות לפנסיונרים. ההבדל בין שני האומדנים להערכת היוון דמי הניהול הגדיל בתקופת הדוח את הגירעון בסך של כ-19.2 מיליון ש"ח (בשנת 2016 - הקטין את הגירעון בסך של כ-27.6 מיליון ש"ח), הבדל זה לא גרם לשינוי לעניין הצורך בהפעלת להבדלים הנ"ל בדבר אומדן דמי הניהול העתידיים אין השפעה על גביית דמי הניהול בפועל, הנעשים בהתאם לתקנון הקרן.

נתוני ההתחייבויות הפנסיוניות תואמים את החישוב האקטוארי. ראה גם ביאור 5.ב.

ביאור 5 - חלוקת נכסים והתחייבויות

א. נכסים לפי קבוצות עמיתים

עמיתי תקופת הביניים	עמיתים ותיקים	סה"כ	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
ליום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)			
14,926	14,249	29,175	מזומנים ושווי מזומנים
5,907	2,599	8,506	חייבים ויתרות חובה
1,835	3,465	5,300	סיוע ממשלתי ישיר
286,013	187,102	473,115	ניירות ערך שאינם סחירים
215,385	153,340	368,725	ניירות ערך סחירים
81,601	54,694	136,295	פקדונות והלוואות
605,667	415,449	1,021,116	סך כל נכסים
ליום 30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר)			
10,008	6,192	16,200	מזומנים ושווי מזומנים
2,885	1,466	4,351	חייבים ויתרות חובה
1,688	3,207	4,895	סיוע ממשלתי ישיר
256,433	179,208	435,641	ניירות ערך שאינם סחירים
236,807	160,654	397,461	ניירות ערך סחירים
49,958	40,705	90,663	פקדונות והלוואות
557,779	391,432	949,211	סך כל נכסים
ליום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)			
11,720	10,337	22,057	מזומנים ושווי מזומנים
4,915	2,063	6,978	חייבים ויתרות חובה
2,301	4,288	6,589	סיוע ממשלתי ישיר
256,627	175,487	432,114	ניירות ערך שאינם סחירים
226,151	153,908	380,059	ניירות ערך סחירים
59,515	44,847	104,362	פקדונות והלוואות
561,229	390,930	952,159	סך כל נכסים

ביאור 5 - חלוקת נכסים והתחייבויות (המשך)

ב. התחייבויות לפי קבוצות עמיתים

ליום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר):

סה"כ	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
9,850	3,370	6,480	התחייבויות שוטפות
			התחייבויות פנסיוניות
			זכויות שנצברו:
246,523	100,173	146,350	לפנסיונרים
888,735	428,144	460,591	למבוטחים פעילים
287,943	137,013	150,930	למבוטחים לא פעילים
1,423,201	665,330	757,871	
			זכויות שייצברו בעתיד:
258,523	130,753	127,770	התחייבויות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד ובגין הוצאות ניהול בניכוי:
(181,003)	(84,586)	(96,417)	ערך נוכחי של דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד
(85,761)	(28,872)	(56,889)	ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג "ערד" שהקרן צפויה לרכוש לאחר תאריך המאזן
(8,241)	17,295	(25,536)	סך כל זכויות שייצברו בעתיד
1,414,960	682,625	732,335	
			סיוע ממשלתי ישיר:
(164,460)	(109,584)	(54,876)	ערך נוכחי של הכנסות עתידיות הצפויות מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרן
(152,914)	(78,986)	(73,928)	סיוע ממשלתי עתידי בגין כרית ביטחון (*)
1,097,586	494,055	603,531	
(86,320)	(81,976)	(4,344)	גירעון אקטוארי
1,011,266	412,079	599,187	סך כל התחייבויות פנסיוניות
1,021,116	415,449	605,667	סך כל התחייבויות

(*) חלוקת הסיוע והגירעון עשויים להשתנות בהתאם להבהרות או הנחיות ככל שיפורסמו על ידי הממונה (ראה ביאור 1.ג).

ביאור 5 - חלוקת נכסים והתחייבויות (המשך)

ב. התחייבויות לפי קבוצות עמיתים (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2016 (בלתי מבוקר):

סה"כ	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
6,248	1,966	4,282	התחייבויות שוטפות
			התחייבויות פנסיוניות
			זכויות שנצברו:
231,747	97,453	134,294	לפנסיונרים
908,130	429,442	478,688	למבוטחים פעילים
300,810	146,526	154,284	למבוטחים לא פעילים
1,440,687	673,421	767,266	
			זכויות שייצברו בעתיד:
280,580	142,128	138,452	התחייבויות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד ובגין הוצאות ניהול
			בניכוי:
(182,776)	(85,278)	(97,498)	ערך נוכחי של דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד
(96,866)	(30,330)	(66,536)	ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג "ערד" שהקרן צפויה לרכוש לאחר תאריך המאזן
938	26,520	(25,582)	
1,441,625	699,941	741,684	סך כל זכויות שייצברו בעתיד
			סיוע ממשלתי ישיר:
(162,082)	(108,230)	(53,852)	ערך נוכחי של הכנסות עתידיות הצפויות מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרן
1,279,543	591,711	687,832	
(336,580)	(202,245)	(134,335)	גירעון אקטוארי
942,963	389,466	553,497	סך כל התחייבויות פנסיוניות
949,211	391,432	557,779	סך כל התחייבויות

ביאור 5 - חלוקת נכסים והתחייבויות (המשך)

ב. התחייבויות לפי קבוצות עמיתים (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר):

סה"כ אלפי ש"ח	עמיתים ותיקים אלפי ש"ח	עמיתי תקופת הביניים אלפי ש"ח	
7,244	2,316	4,928	התחייבויות שוטפות
			התחייבויות פנסיוניות
			זכויות שנצברו:
229,790	95,729	134,061	לפנסיונרים
851,363	393,108	458,255	למבוטחים פעילים
268,660	130,064	138,596	למבוטחים לא פעילים
1,349,813	618,901	730,912	
			זכויות שייצברו בעתיד:
244,740	137,265	107,475	התחייבויות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד ובגין הוצאות ניהול
			בניכוי:
(179,291)	(84,266)	(95,025)	ערך נוכחי של דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד
(69,669)	(16,574)	(53,095)	ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג "ערד" שהקרן צפויה לרכוש לאחר תאריך המאזן
(4,220)	36,425	(40,645)	
1,345,593	655,326	690,267	סך כל זכויות שייצברו בעתיד
			סיוע ממשלתי ישיר:
(153,605)	(101,454)	(52,151)	ערך נוכחי של הכנסות עתידיות הצפויות מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרן
1,191,988	553,872	638,116	
(247,073)	(165,258)	(81,815)	גירעון אקטוארי
944,915	388,614	556,301	סך כל התחייבויות פנסיוניות
952,159	390,930	561,229	סך כל התחייבויות

ביאור 6 - דמי ניהול

להלן פירוט אודות דמי ניהול המשולמים על ידי הקרן לחברה המנהלת:

- שיעור דמי הניהול שנגבה ממבוטחים הינו 0.055% מן היתרה הצבורה בסוף כל חודש, 0.66% בחישוב שנתי.
- שיעור דמי הניהול שנגבה מפנסיונרים הינו 0.052% בחודש מתוך סך הנכסים העומדים כנגד התחייבויות הקרן לכלל הפנסיונרים, 0.626% בחישוב שנתי.

ביאור 7 - תשואה על נכסי הקרן

תשואה ריאלית ברוטו %	תשואה נומינלית ברוטו %	
6.45	6.66	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017
5.86	5.86	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016
4.28	3.76	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017
1.05	1.45	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016
6.12	5.80	לשנת 2016

ביאור 8 - התחייבויות תלויות

לפרטים ועדכונים נוספים אודות התחייבויות תלויות ראה ביאור 9 לתמצית הדוחות הכספיים ביניים של החברה המנהלת ליום 30 בספטמבר 2017.

ביאור 9 - אירועים לאחר תאריך המאזן

בתאריך 1 באוקטובר 2017 פורסם חוזר 2017-3-6 בנושא "תיקון החוזר המאוחד - דרך חישוב מאזן אקטוארי ומקדמי תקנון של קרן פנסיה וקופת גמל מרכזית לקצבה". הוראות החוזר נועדו לעדכן את ההנחות הדמוגרפיות שעל בסיסן מחשבת החברה את ההתחייבויות והמקדמים של התקנון. תחולת החוזר מיום 31 בדצמבר 2017. ליישום ההנחות הדמוגרפיות אין השפעה מהותית על חישוב ההתחייבויות בדוחות הכספיים, כמו כן, יגדלו דמי הסיכון הנגבים החל מ- 1 בינואר 2018.
